

OMAN

Studie verwezenlijkt ter gelegenheid
van de gezamenlijke economische
zending onder het Voorzitterschap
van **HKH Prinses Astrid**,
Vertegenwoordigster van ZM
de Koning
14 > 21 maart 2014

agentschap voor
buitenlandse handel

VOORWOORD

"My people, I will proceed as quickly as possible to transform your life into a prosperous one with a bright future." Deze belofte markeerde de start van het bewind van Sultan Qaboos bin Said al-Said op 23 juli 1970.

Het aantreden van de huidige sultan betekende voor Oman de aanvang van een periode van ongeziene economische vooruitgang die zich tot op de dag van vandaag voortzet. In een eerste fase zorgden de ontdekking en de daaropvolgende commerciële exploitatie van oliereserves voor een heuse "boom". Het BBP steeg tussen 1970 en 2012 respectievelijk van 260 miljoen USD tot 83,99 miljard USD.

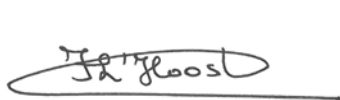
Een tweede fase werd ingezet in 1995 met de lancering van Vision 2020. Het op olie gebaseerde groei-model werd geherdefinieerd en de economische diversificatie omschreven als de prioritaire beleidsdoelstelling. Sectoren als de industrie, het toerisme en de bankensector werden aangeduid als de belangrijkste domeinen voor het verwezenlijken van economische verscheidenheid. Ook de infrastructuurle ontwikkeling van het land kreeg voorrang.

Vision 2020 is nog steeds actueel. De oliesector genereert vandaag bijna de helft van het BBP, terwijl Vision 2020 een aandeel van 9% bepaalt. Oman blijft bijgevolg inzetten op het economische diversificatieproces. In de opeenvolgende vijfjarenbeleidsprogramma's worden grote sommen uitgetrokken voor openbare investeringsplannen. Het huidige programma loopt van 2011 tot 2015 en voorziet in een budget van 31,2 miljard USD voor nieuwe projecten.

In het kader van de economische heroriëntering zet ook de internationalisering zich door. Met het oog op het behalen van de economische doelstellingen opent Oman zich steeds meer naar buitenlandse investeerders toe. Traditioneel zijn deze investeerders vooral afkomstig uit het Verenigd Koninkrijk, maar tegenwoordig steeds vaker uit een diverse groep van andere landen.

Het is in deze context dat het Agentschap voor Buitenlandse Handel, in samenwerking met zijn gewestelijke partners "Flanders Investment and Trade", "Brussel Invest & Export" en het "Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers", deze Prinselijke zending organiseert. We zijn ervan overtuigd dat dit voor onze bedrijven de kans bij uitstek zal zijn om blijf te geven van hun knowhow, zodat ze al hun troeven op de Omaanse markt zullen kunnen uitspelen.

We wensen u veel plezier bij het lezen van deze studie die de eerste stap vormt op weg naar Oman.

Fabienne L'Hoost

Adjunct-Directeur-generaal

Marc Bogaerts

Directeur-generaal

EXECUTIVE SUMMARY

Eind jaren '60 kon het Sultanaat van Oman worden getypeerd als een gesloten economie, gebaseerd op landbouw en visserij. De ontdekking van olievelden gaf echter aanleiding tot verandering. In 1970 greep de huidige sultan Qaboos bin Said al-Said de macht en gooide het roer drastisch om. Deze machtsgreep betekende niet enkel een politieke omwenteling, maar luidde eveneens de intrede van een economisch vernieuwingsproces in. Onder zijn bewind evolueerde het land naar een open economie, grotendeels gesteund op de inkomsten van de oliesector (productie en export). In 2012 vertegenwoordigde de branche bijna 50% van het BBP.

Dankzij de hoge olieprijs en opeenvolgende stijgingen van het productievolume kende Oman de laatste 3 decennia niet enkel een gestage groei en een positieve handelsbalans; de hoge olie-inkomsten zorgden er ook voor dat er jaar na jaar een begrotingsoverschot geboekt kon worden. Dit surplus vormde op zijn beurt de basis voor de afbouw van de overheidsschuld en het voeren van een expansief fiscaal beleid.

Ondanks de economisch gunstige situatie groeide echter ook het besef dat de huidige toestand niet duurzaam is. De grote afhankelijkheid van het zwarte goud maakt het land immers kwetsbaar voor schokken van de beurskoers van een vat ruwe olie. Als reactie lanceerde het Sultanaat al in 1995 Vision 2020, een langetermijnstrategie opgebouwd rond drie sleutelcomponenten: "economische diversificatie, omanisatie en privatisering". De kernelementen van dit beleid werden vervolgens uitgewerkt en geïmplementeerd via de verschillende vijfjarenbeleidsprogramma's, waarvan het meest recente de periode 2011-2015 beslaat.

Voor de periode 2013-2017 voorspelt de Economist Intelligence Unit een gemiddelde jaarlijkse groei van 4,6%, die volgens gegevens van de Cen-

trale Bank van Oman voor 70% gedragen zal worden door een toename van de non-oliesector.

Gezien de functionaliteit en de liquiditeit van de US dollar in het internationale handelssysteem, hanteert Oman sinds 1986 een regime van vaste wisselkoersen, met de USD als referentiemunt. Een sterke USD, in combinatie met een daling van de globale voedselprijzen, zorgde vanaf 2012 voor een afname van de inflatoire druk op de Omaanse economie.

Private, publieke en buitenlandse investeringen hebben de wind in de zeilen en richten zich op de meest beloftevolle sectoren. In deze studie komen drie sectoren aan bod waarin de handelsmogelijkheden legio zijn: infrastructuur & logistiek, energie & milieu en de bankensector.

Oman ligt op het Arabische schiereiland, aan de Arabische Zee, de Golf van Oman en de Perzische Golf. Het land wil ten volle profiteren van deze strategische locatie. De modernisatie, de uitbreiding en de interconnectiviteit van de verschillende componenten van de transportstructuur krijgen dan ook bijzondere aandacht.

In het tweede hoofdstuk zien we ook dat energie & milieu belangrijke domeinen zijn. Hoewel het land vandaag voor zijn inkomsten nog sterk afhankelijk is van olie- en, in mindere mate, gasexporten, heeft het niettemin verschillende programma's in het leven geroepen gericht op de herstructurering van de secundaire sector. In dit onderdeel wordt stilgestaan bij projecten gelinkt aan de uitbreiding van het opslagvermogen van olie en gas en aan de uitbouw van een "downstream industriële capaciteit". Daarnaast zal ook blijken dat Oman de eerste stappen zet richting de exploitatie van zijn hernieuwbare energiebronnen. Hierbij wordt vooral ingezet op zonne- en windtechnologie.

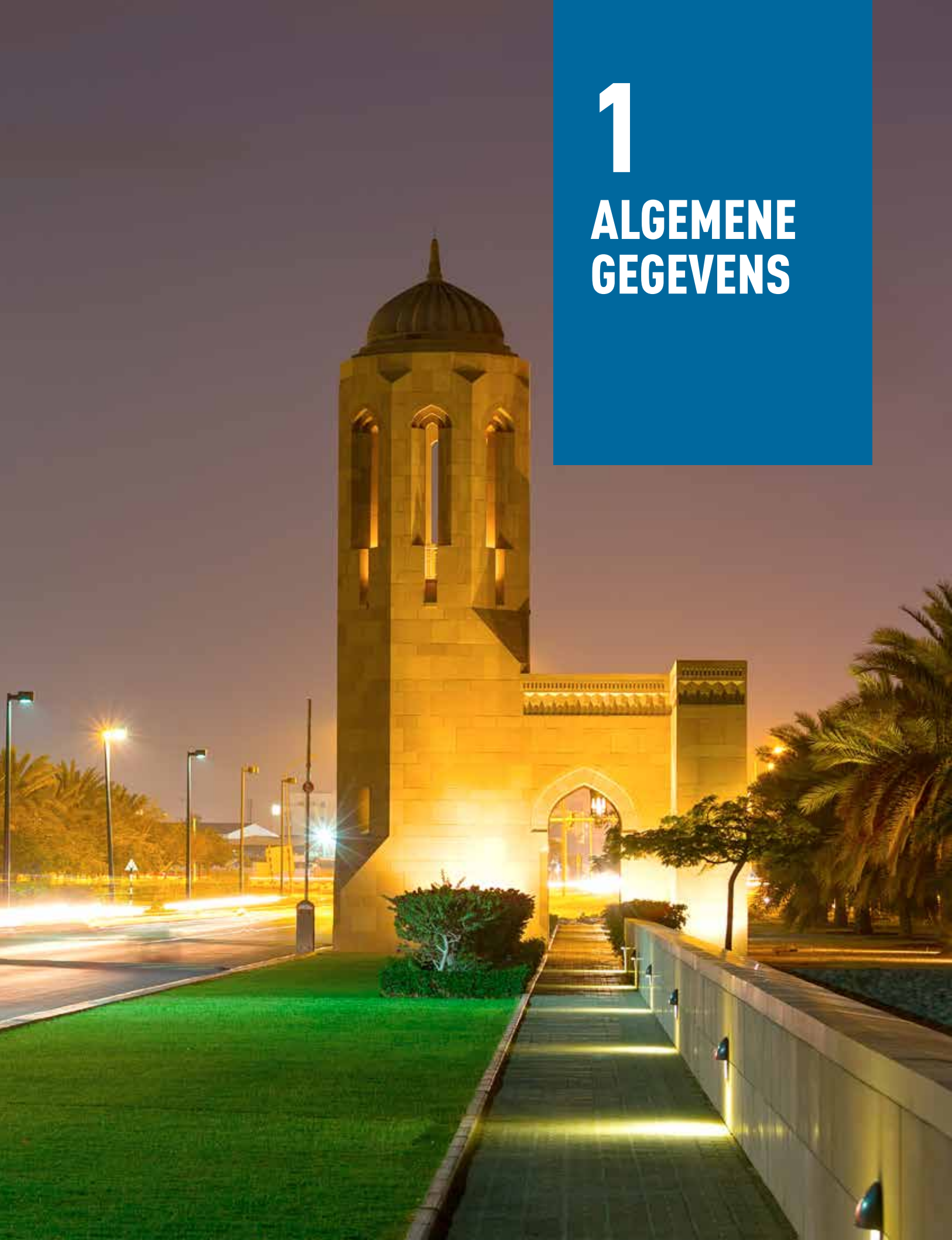
Het Sultanaat kent tot slot de laatste jaren een enorme groei van zijn bankensector. Naast een sterke economische achtergrond, stijgende lonen en een oplopend bevolkingsaantal, zal deze groei in de toekomst eveneens aangedreven worden door de opkomst van "islamic banking".

In een eerste deel zal het macro-economische kader nader worden bekeken. Daarna volgt een sectorale analyse die zich toespitst op de hierboven vermelde sectoren. De studie besluit met een hoofdstuk over Belgische succesverhalen in Oman.

INHOUD

VOORWOORD	3
EXECUTIVE SUMMARY	5
1. ALGEMENE GEGEVENS	8
2. ECONOMISCHE GEGEVENS	12
2.1 KERNINDICATOREN	14
2.1.1 BBP	14
2.1.2 Inflatie en rentevoeten	18
2.1.3 Wisselkoersen	21
2.1.4 Begroting en overheidsschuld	22
2.2 BUITENLANDSE HANDEL	24
2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN	28
2.4 RISICOBEOORDELING	30
2.4.1 Risicobeoordeling volgens de Credendo Group	30
2.4.2 Andere risico-indicatoren	32
3. SECTORALE BENADERING	34
3.1 INFRASTRUCTUUR & LOGISTIEK	36
3.1.1 Haven	36
3.1.2 Wegennet	37
3.1.3 Luchthaven	38
3.1.4 Spoornet	38
3.2 ENERGIE & MILIEU	40
3.2.1 Olie-en gassector	40
3.2.2 Hernieuwbare energie	43
3.3 BANKENSECTOR	46
3.3.1 Insitutioneel kader	46
3.3.2 Consolidatie	47
3.3.3 Islamic banking	47
4. RECENTE SUCCESVERHALEN	48
RENT-A-PORT	50
VINÇOTTE	51
CARMEUSE	52
5. NUTTIGE ADRESSEN	54
5.1 IN BELGIË	56
5.2 IN OMAN	57
5.3 NUTTIGE WEBSITES	58
6. BRONNEN	60

1

ALGEMENE GEGEVENS

Oman ligt in het Midden-Oosten en grenst aan de Arabische Zee, de Golf van Oman en de Perzische Golf, met Jemen in het zuiden en de Verenigde Arabische Emiraten en Saoedi-Arabië in het westen. De hoofdstad is Muscat.

STAATSSTRUCTUUR

Sinds 1970 kent het land een monarchie, geregeerd door sultan Qaboos bin Said al-Said. De sultan is zowel staatshoofd als regeringsleider.

BEVOLKING

Het Sultanaat wordt, net zoals de andere landen in de regio, gekenmerkt door een zeer jonge bevolking die in snel tempo aangroeit. De gemiddelde leeftijd is 24,7 jaar en 50% is jonger dan 25 jaar.

Het bevolkingsaantal tikt in 2013 af op 3,83 miljoen inwoners, inclusief 1,68 miljoen buitenlanders. Dit zijn grotendeels gastarbeiders, voornamelijk afkomstig uit India, Bangladesh en Pakistan.

De gemiddelde levensverwachting bedraagt 74,72 jaar: 76,70 jaar voor vrouwen en 72,84 jaar voor mannen.

De geslachtsverhouding binnen de totale populatie wordt gelijkgesteld met 1,22:1, wat betekent dat er 1220 mannen zijn op 1000 vrouwen. In de jongste leeftijdscategorie (0 jaar tot 14 jaar) is dit verschil minder aanwezig en bedraagt de ratio man/vrouw 1,05:1.

De bevolking is geconcentreerd in het noordoosten van het land. De bevolkingsdichtheid is er dan ook groot: meer dan de helft van de bevolking woont in Muscat en de Al Batinah kustvlakte ten noordwesten van de hoofdstad. Muscat kent een populatiedensiteit van 243,5 inwoners/km². De Al Batinah regio heeft een densiteit van ongeveer 65 inwoners/km². 73,4% van de bevolking woont in verstedelijkt gebied.

TAAL

De officiële landstaal is het Arabisch. Het Engels, Beloetsji, Urdu en een aantal Indiase dialecten worden eveneens (wijdverspreid) gebruikt. Het Arabisch en het Engels zijn de gangbare talen in de zakenwereld.

RELIGIE

De staatsgodsdienst is het ibadisme, een stroming binnen de islam en de meerderheid van de bevolking (75%) is er aanhanger van. Deze situatie maakt van Oman een unicum in de moslimwereld. De overige 25% van de bevolking kan onderverdeeld worden in volgende religieuze groepen: soennieten, sjiieten en hindoes, er bestaan geen cijfers over de exacte verdeling.

OPPERVLAKTE

De oppervlakte van Oman bedraagt 309.500 km². Oman is daarmee 10 keer zo groot als België. De bewoonbare oppervlakte is relatief gering, het land bestaat voor meer dan 80% uit woestijn en bergvlakten.

KLIMAAT

Het klimaat is vrij divers: heet en vochtig langs de kustlijn, heet en droog in het binnenland en een sterke zuidwestelijke zomerwoestijn (mei-september) in het uiterste zuiden van het land. In de woestijn kan de temperatuur in de zomer oplopen tot 54°C.

NATUURLIJKE HULPBRONNEN

Oman beschikt over een aanzienlijke hoeveelheid natuurlijke rijkdommen: petroleum, koper, asbest, marmer, kalksteen, chroom, gips en natuurlijk gas.

MUNT

De nationale munt is de Omaanse rial (OMR). Eén Omaanse rial staat gelijk aan duizend baisa. De valuta is sinds 1986 gekoppeld aan de USD tegen een vaste wisselkoers van 0,385 OMR = 1 USD. Op 21 januari 2014 was 1 EUR 0,520751 OMR waard. Zie punt 2.1.3 Wisselkoersen.

2

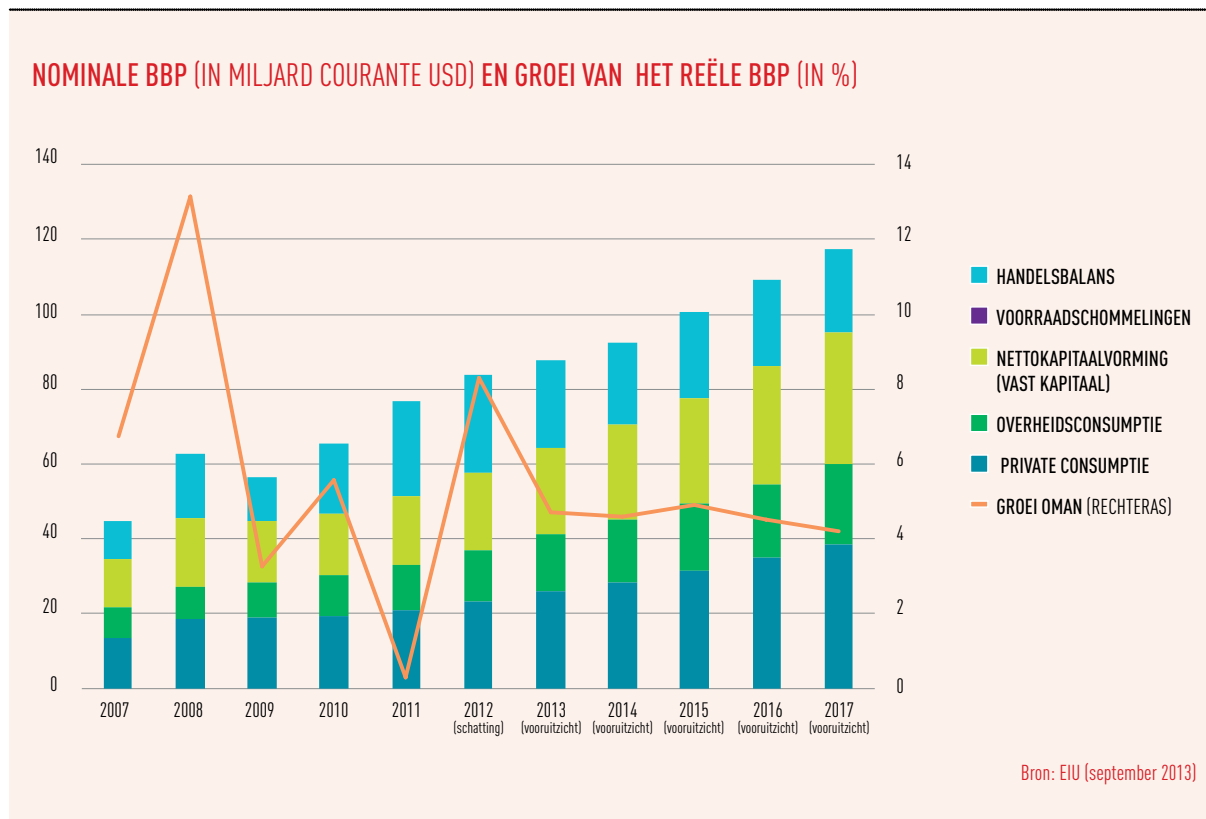
ECONOMISCHE GEGEVENS

2.1	KERNINDICATOREN	14
2.1.1	BBP	14
2.1.2	INFLATIE EN RENTEVOETEN	17
2.1.3	WISSELKOERSEN	21
2.1.4	BEGROTING EN OVERHEIDSSCHULD	22
2.2	BUITENLANDSE HANDEL	24
2.3	DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN	28
2.4	RISICOBEOORDELING	30
2.4.1	RISICOBEOORDELING VOLGENS DE CREDENDO GROUP	30
2.4.2	ANDERE RISICO-INDICATOREN	32

2.1 KERNINDICATOREN

2.1.1 BBP

Het bruto binnenlands product is de belangrijkste indicator om de economische gezondheid van een land in te schatten.

In 2012 bedroeg het nominale bruto binnenlands product tegen marktprijzen 83,99 miljard USD of 21.930 USD per capita, aangezien het bevolkingsaantal wordt berekend op 3,83 miljoen inwoners. Op basis van de op dit moment beschikbare ramingen zal het BBP in 2013 oplopen tot 87,60 miljard USD of 22.872 USD per inwoner. De geringe aanwas van het reële BBP in 2009 en 2011 wordt verklaard door respectievelijk de wereldwijde financieel economische crisis en de Arabische Lente. Voor de komende jaren (2013-2017) voorspelt de Economist Intelligence Unit (EIU) een gemiddelde jaarlijkse economische

groei van 4,6 %. Deze positieve prognose wordt aangedreven door een samenspel van drie factoren: een hoge interne vraag, een expansiegericht fiscaal beleid en de groei in de non-oliesector.

De economische ontwikkeling van Oman is verweven met de evolutie van zijn oliesector (productie en export). Als de gegevens van de laatste 15 jaar in rekening worden genomen blijkt namelijk dat deze meer dan 40% van het BBP genereert.

Deze situatie kent enerzijds positieve gevolgen. De hoge inkomsten van de laatste jaren, voorna-

melijk gedreven door de hoge olieprijsen, maakten dat er jaar na jaar een budgettair overschot geboekt kon worden. Anderzijds heeft de toestand ook een belangrijk negatief effect: het land is kwetsbaar voor een daling van de beurskoers van een vat ruwe olie.

Als antwoord op deze precaire macro-economische situatie lanceerde de overheid al in 1995 een langetermijnstrategie gericht op duurzame economische groei, te verwezenlijken tegen 2020.

◆ Economische diversificatie

Vision 2020 stipuleert dat Oman tegen 2020 naar een olie-onafhankelijke economie zal evolueren. Via openbare investeringsprogramma's moet het aandeel van de oliesector in het BBP worden gereduceerd tot 9%.

◆ Omanisatie

De overheid zet in op de creatie van banen voor het toenemende aantal lokale arbeidskrachten. Tezelfdertijd worden ook hun competenties ontwikkeld. Dit element staat bekend als het omanisatieproces.

◆ Privatisering

Prioriteit wordt verleend aan de ontplooiing van

een efficiënte en competitieve privésector.

Deze strategie werd vervolgens verder uitgewerkt en geïmplementeerd via de verschillende vijfjarenbeleidsprogramma's, waarvan het huidige de periode 2011-2015 beslaat. Dit plan is opgebouwd rond volgende speerpunten:

◆ Economische diversificatie

Het 8e vijfjarenbeleidsprogramma (2011-2015) voorziet in een ambitieus openbaar investeringsprogramma van 31,2 miljard USD (12 miljard OMR), waarvan 47% wordt uitgetrokken voor nieuwe projecten en 53% voor overgedragen projecten van het 7^e plan (2006-2010).

De industrie, toerisme, gezondheidszorg, agri-cultuur en visserij worden gedefinieerd als de belangrijkste domeinen voor het verwezenlijken van economische verscheidenheid. Daarnaast wordt eveneens voorrang verleend aan de ontwikkeling van infrastructuur (havens, wegen, luchthavens, riolering, ...)

◆ Omanisatie

Het plan zet in op de creatie van 200.000 tot 275.000 nieuwe arbeidsplaatsen en mikt op een jaarlijks gemiddelde van 40.000 à 55.000 extra banen.

Daarnaast wordt een focus gelegd op de ontwikkeling van de nationale human resources. Deze doelstelling komt tot uiting in het budget voor sociale uitgaven. De onderwijsbegroting bedraagt ongeveer 15,33 miljard USD (5,9 miljard OMR), een stijging van 48% ten opzichte van het vorige beleidsplan. Deze raming omvat onder andere de bouw van nieuwe scholen en de uitbreiding van het bestaande beurzenprogramma, inclusief een aanbod van 1.000 beurzen voor gespecialiseerde hogere studies in het buitenland.

Ten slotte is het initiatief ook gekoppeld aan een quotasysteem, dat ondernemingen verplicht een bepaald percentage Omaanse burgers in dienst te nemen. Bedrijven met meer dan 50 werknemers moeten volgende betrekkingen vrijhouden voor

Omaanse onderdanen: HR manager, veiligheidsofficieren, secretariële/administratieve bedienden en chauffeurs.

◆ Privatisering

De autoriteiten zetten in op de groei en de ontwikkeling van KMO's. Dit segment heeft namelijk een groot potentieel om bij te dragen tot de economische diversificatie en de tewerkstelling in het land. KMO's worden gedefinieerd als bedrijven met minder dan 100 werknemers en een jaarlijkse omzet van maximum 3,8 miljoen USD. Ze vertegenwoordigen op dit moment 16% van het BBP.

Een reeks overheidsmaatregelen werden opgestart, waaronder:

- ◆ commerciële banken zijn verplicht een minimum van 5% de totale kredieten toe te kennen aan KMO's en dit ten laatste tegen eind 2014 (zie 2.1.2 Inflatie en rentevoeten),
- ◆ zachte leningen en uitgebreide financiële garanties zijn beschikbaar via de Ontwikkelingsbank van Oman,
- ◆ een ontwikkelingsfonds, gericht op hogeschool- en universiteitsstudenten, werd in het leven

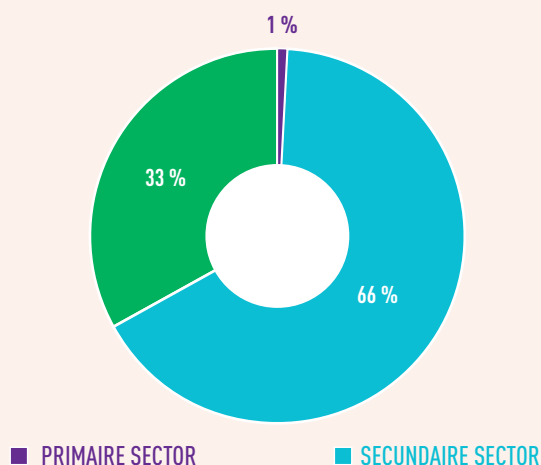
geroepen. Via dit fonds worden verschillende initiatieven, zoals seminars, trainingen en studentenclubs opgezet ter ondersteuning van het ondernemerschap op de verschillende campussen. Het fonds heeft een werkingskapitaal van ongeveer 260,6 miljoen USD, voornamelijk afkomstig uit de private sector en de financiële wereld. Verwacht wordt dat dit initiatief 7.500 toekomstige ondernemers bereikt, goed voor 50.000 jobs over de komende 10 jaar.

Hiernaast bevordert de overheid de rol van de lokale en internationale private sector via een liberaal investeringsbeleid. Zo geldt in principe een directe buitenlandse investering (DBI) tot 70%, behalve in door de overheid aangewezen sleuteldomeinen, waarvoor een DBI tot 100% van toepassing is. Onder titel 2.3 Directe buitenlandse investeringen zal het beleid rond de DBI verder worden geanalyseerd.

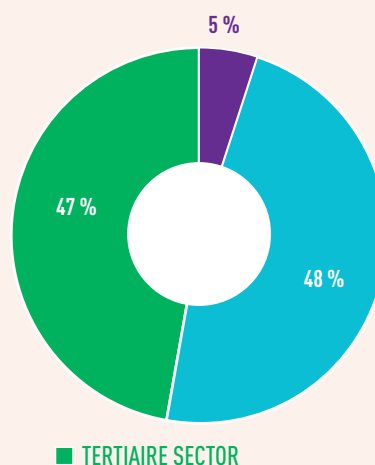
De Centrale Bank van Oman voorspelt een jaarlijkse groei van de non-oliesector van 6% aan constante prijzen en van 10% aan marktprijzen. Experten ramen dat deze toename tot 70% zal uitmaken van de totale groei van het BBP.

Deze toekomstprognose creëert eveneens opportuniteiten voor de Belgische bedrijfswereld.

SECTORALE SAMENSTELLING VAN HET BBP 2012, IN %

SECTORALE SAMENSTELLING VAN HET BBP ZOALS VOORZIEN IN VISION 2020

Bron: EIU

Primaire sector: Deze sector groepeert alle activiteiten voor de exploitatie van onuitputtelijke natuurlijke rijkdommen zoals de landbouw, de visserij en de bosbouw.

Op dit moment is dit segment niet erg belangrijk in termen van gegenereerd BBP, het vertegenwoordigt amper 1%. In het kader van Vision 2020 en het 8^e vijfjarenplan worden agricultuur en visserij niettemin gedefinieerd als focusdomeinen voor het bereiken van economische diversificatie. Tegen 2020 wordt een uitbreiding tot 5% van het BBP vooropgesteld. Hierbij wordt vooral ingezet op een productieverhoging via de implementatie van moderne technieken.

Voor de periode 2011-2015 wordt 59 miljoen OMR uitgetrokken voor de ontwikkeling van landbouw en visserij.

Secundaire sector: De secundaire sector omvat alle activiteiten die als einddoel hebben een natuurlijke grondstof tot een afgewerkt product te verwerken. Daaronder vallen zowel verschillende industrietaken als sectoren zoals de bouw. De olie- en gassector worden eveneens hier gecategoriseerd, omdat ze een uitputtelijke natuurlijke hulpbron bewerken.

De secundaire sector is op dit moment goed voor 66% van het BBP en is als volgt onderverdeeld: de oliesector (48%), de gassector (4%) en de industrie (14%).

Tegen 2020 moet de secundaire sector worden herleid tot 48% van het BBP, met volgende samenstelling: de oliesector (9%), de gassector (10%) en de industrie (29%).

Centraal in het beleid staan investeringen in de op gas gebaseerde nijverheid en in energie-intensieve industrieën, zoals LNG-projecten, de petrochemie en meststoffen- en metaalproductie.

Tertiaire sector: Met de tertiaire sector bedoelen we de economische activiteiten uit handel, administratie, transport, financiële en vastgoedactiviteiten, diensten aan ondernemingen en particulieren, onderwijs, gezondheid en sociale actie.

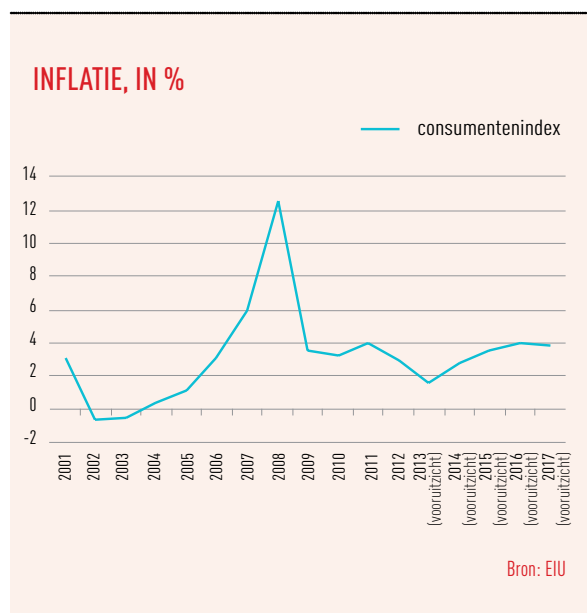
Op dit moment realiseert de tertiaire sector 33% van het BBP. Op basis van Vision 2020 moet dit aandeel oplopen tot 47%. Sectoren als toerisme en de gezondheidszorg zullen hierbij een belangrijke rol spelen.

Toerisme vertegenwoordigt 2,4% van het BBP. Tegen 2020 moet dit evolueren naar 3%. Als de toerisme gerelateerde activiteiten eveneens meegeteld worden mikt het Sultanaat op een aandeel van 9,2% van het BBP. Om deze doelstelling te bereiken wordt 105 miljoen OMR uitgetrokken in het meest recente vijfjarenbeleidsprogramma.

De autoriteiten hebben geen specifiek target vooropgesteld voor de ontwikkeling van de gezondheidssector. Het vrijgemaakte budget wijst niettemin op het belang van dit segment. In de periode 2011-2015 wordt een bedrag voorzien van 2,49 miljard OMR, een aanwas van maar liefst 84% ten opzichte van het voorgaande plan. Deze som zal worden besteed aan capaciteitsuitbreiding en aan de verbetering van de kwaliteit van de zorg.

2.1.2 INFLATIE EN RENTEVOETEN

INFLATIE

De inflatie is gebaseerd op een mix van consumptieprijzen. Die weerspiegelt de evolutie van de prijzen van een standaardmix van goederen en diensten die de, in dit geval Omaanse, gezinnen aankopen. De inflatie wordt berekend door te kijken naar de stijging van die index over een bepaalde periode in vergelijking met de waarde van die index tijdens de basisperiode.

De consumptieprijzen in Oman worden onder controle gehouden via een uitgebreid subsidiesysteem, onder toezicht van de Public Authority of Consumer Protection.

De opvallende inflatoire piek in 2008 kan verklaard worden aan de hand van de wereldwijde voedselcrisis van dat jaar. Oman is voor zijn voedselvoorziening voor 90% afhankelijk van import. Om een idee te geven, uit cijfers van het International Food Policy Research Institute (IFPRI) blijkt dat, tussen januari 2004 en mei 2008, de prijs van rijst met 224% toenam, de graanprijs steeg met 108% en de maïsprijs een aanwas kende van 89%.

Met een gemiddelde inflatie voor de eerste 6 maanden van 2013 die net onder de 2% uitkomt neemt de inflatoire spanning op de lokale economie verder af. De daling van de index van de consumptieprijzen ging van 2,9% in 2012 naar 2,5% in het eerste kwartaal van 2013 en vervolgens naar 1,3% in het tweede kwartaal. Het gemiddelde voor 2013 wordt geraamd op 1,6% en de prognoses voor 2014 schommelen rond de 2,8%. Dit percentage zou de komende jaren opnieuw moeten klimmen om in 2015 uit te komen op 3,6% en in 2017 op 3,8%.

De meest doorslaggevende factoren in deze neerwaartse trend zijn een afname van de wereldprijzen, voornamelijk van voedingsproducten, in combinatie met een sterke dollar.

Daarnaast worden ook de stabilisatie van de huurprijzen en een vermindering van de prijzen van producten voor persoonlijke verzorging aangehaald als invloedrijke redenen.

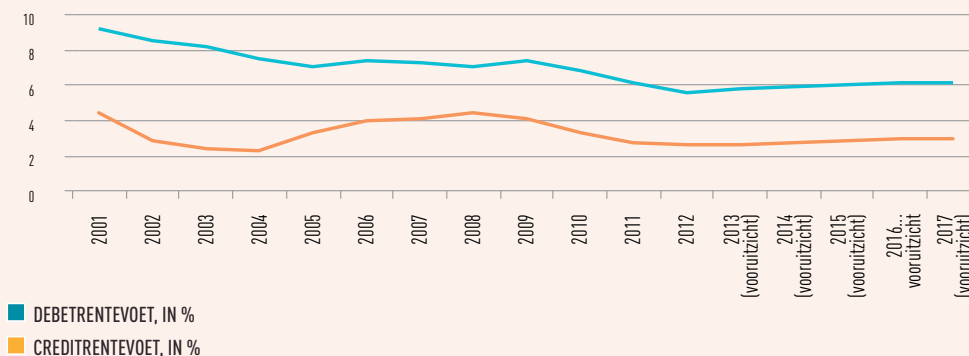
Naar de toekomst toe zijn volgende elementen belangrijk om de inflatiegroei in te schatten:

- ◆ de verhoging van het maandelijkse minimumloon voor de Omaanse werkrachten in de privésector van 220 OMR (571 USD) tot 325 OMR (844 USD),
- ◆ de snelheid waarmee grote projecten in het kader van het openbare investeringsprogramma effectief worden toegewezen,
- ◆ de rationalisatie van de het systeem van energiesubsidies voor industriële gebruikers.

RENTEVOETEN

DEBETRENTEVOET EN CREDITRENTEVOET

De Omaanse rial is sinds 1986 gekoppeld aan de U.S. dollar. In de praktijk betekent dit dat de binnenlandse rentetarieven die van de Federal Reserve (FED), de Centrale Bank van de Verenigde Staten, volgen. Volgens analisten zal dit model ook in de toekomst worden aangehouden.

Hoewel het systeem van vaste wisselkoersen het voeren van een monetair beleid in termen van het zetten van de binnenlandse rentetarieven beperkt, heeft het niettemin een positief effect uitgeoefend op de investeringen, de handel en de economische groei.

De Centrale Bank van Oman (CBO) is verantwoordelijk voor de monetaire politiek. Ze ziet toe op en beïnvloedt indien nodig de maatschappelijke geldhoeveelheid. Gedragen door de bloeiende marktcondities en een ruime liquiditeit hanteerde de CBO de laatste jaren een soepel monetair beleid.

De "repo rate" of "repurchase rate", de basisrente waartegen private banken lenen bij de centrale bank, werd in maart 2012 met 100 basispunten gereduceerd tot een historisch laag niveau van 1%. Verwacht wordt dat dit peil wordt bestendigd doorheen 2014. Deze verlaging past in het beleid ter ondersteuning van de private sector en in het stimuleren van binnenlandse en buitenlandse investeringen.

Als wordt gekeken naar de debet- en creditrentevoeten blijkt dat deze eveneens versoepelden. De debetrentevoet is de rentevoet die banken innen op leningen, toegekend aan preferentiële klanten. De creditrentevoet is de rentevoet die de commerciële of gelijkaardige banken betalen op de zichtdeposito's, de deposito's met vaste termijnen en de deposito's op een spaarrekening. De debetrentevoet daalde van 6,1% in 2011 tot 5,6% in 2012 en nam in het eerste kwartaal van 2013 verder af tot 5,5%. De creditrentevoet verminderde van 2,7% in 2011 tot 2,6% in 2012 en bleef vervolgens constant in het eerste kwartaal van 2013.

Analisten voorspellen dat de rentes een relatief stabiel verloop zullen kennen gedurende 2013-2014, om dan vanaf 2015 een opwaartse trend te ondervinden, in lijn met het beleid van de FED.

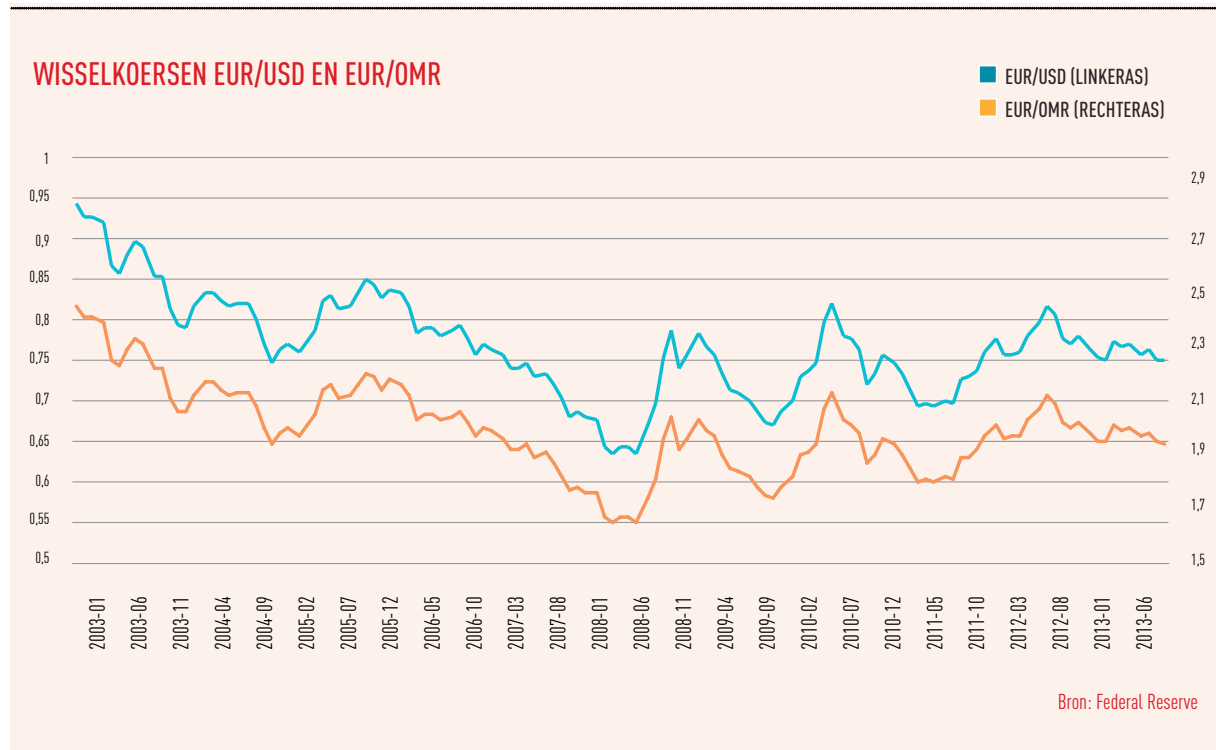
Ten slotte kan nog opgemerkt worden dat de CBO in 2012 een reeks operationele initiatieven heeft ondernomen. Zo werd de regelgeving rond persoonlijke leningen verstrengd:

- ♦ Gezien een snelle opbouw van de schulden van de Omaanse gezinnen, werden banken verplicht een limiet van 50% in te stellen op het maandelijks inkomen dat ingezet kan worden voor het aflossen van leningen.

- ◆ Om meer ruimte te creëren voor de financiering van huisvesting, werd het totale toegestane aandeel aan hypotheeklen in de bankenportefeuille verhoogd van 10% naar 15%. Ter compensatie werd het gepermitteerde percentage aan consumentenkredieten teruggebracht van 40% naar 35%.
 - ◆ Het jaarlijks renteplafond voor persoonlijke leningen wordt op een gefaseerde wijze afgebouwd van de huidige 8,5% naar 7%. Op deze wijze tracht de CBO de lasten voor particulieren te verminderen en banken aan te moedigen tegemoet te komen aan de kredietnoden van de productieve sector.
- Daarnaast wordt de kredietverlening aan KMO's ondersteund:
- ◆ Banken worden verplicht een minimum van 5% van hun totale kredieten toe te kennen aan KMO's, ten laatste tegen december 2014.

2.1.3 WISSELKOERSEN

Sinds 1986 hanteert Oman het huidige wisselkoersniveau ten opzichte van de USD, 1 USD is 0,385 OMR waard.

Ook naar de toekomst toe is Oman vastbesloten deze pin te behouden. Het Omaanse Ministerie van financiën verwijst in deze context naar de functionaliteit en liquiditeit van de Amerikaanse valuta:

"According to the Bank of International Settlement around 85% of the global foreign exchange transactions are in the US Dollar, and as per the IMF, 61% of the entire world FX reserves are in the US Dollar. The total reserves are estimated to be US 10 trillion, so if 61% of it is in the US \$ it means 6 trillion are in US \$ which is higher than China's GDP, the second largest economy in the world. If there is even a 1% shift to the Euro (the second largest currency FX reserve) it will take 15 years for the Euro FX reserves to be equal to the US \$. Therefore we believe the US Dollar is likely to be the anchor currency for a foreseeable time".

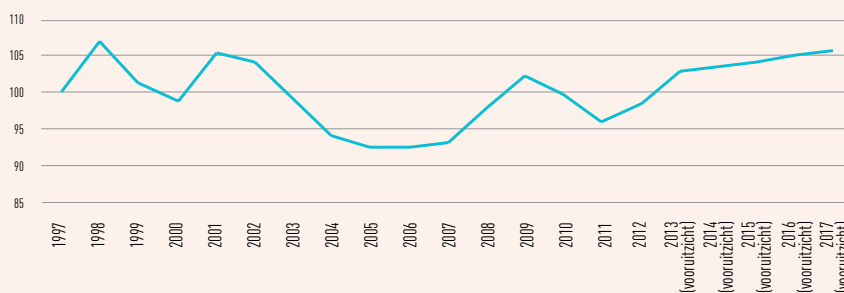
In mei 2013 concludeerde het IMF, in het kader van zijn jaarlijkse consultatiesessie dat *"the current exchange-rate regime provides a strong and credible monetary anchor"*. Volgens de EIU zijn de vooruitzichten met betrekking tot de handelsbalans en het niveau van de dollarreserves robuust genoeg voor het onderhouden van de vaste wisselkoers in de komende jaren.

De beslissing van Oman om niet mee te gaan in de monetaire unie, opgezet binnen de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten (GCC), maakt het daarbovenop onwaarschijnlijk dat de koers van de Omaanse rial bijgesteld zal worden in een reactie op een revaluatie van de munten van de andere golfstaten.

De nominale wisselkoers van de OMR weerspiegelt de prestatie van de USD ten opzichte van andere belangrijke valuta's. Over het algemeen kan gesteld worden dat de versterking van de USD ten opzichte van de EUR leidde tot een appreciatie van de Omaanse rial in 2012. Prognoses van de EIU wijzen op een verdere toename van de USD, en bijgevolg ook van de OMR, ten opzichte van de EUR op middellange termijn.

REËLE EFFECTIEVE WISSELKOERS (1997=100)

Bron: EIU

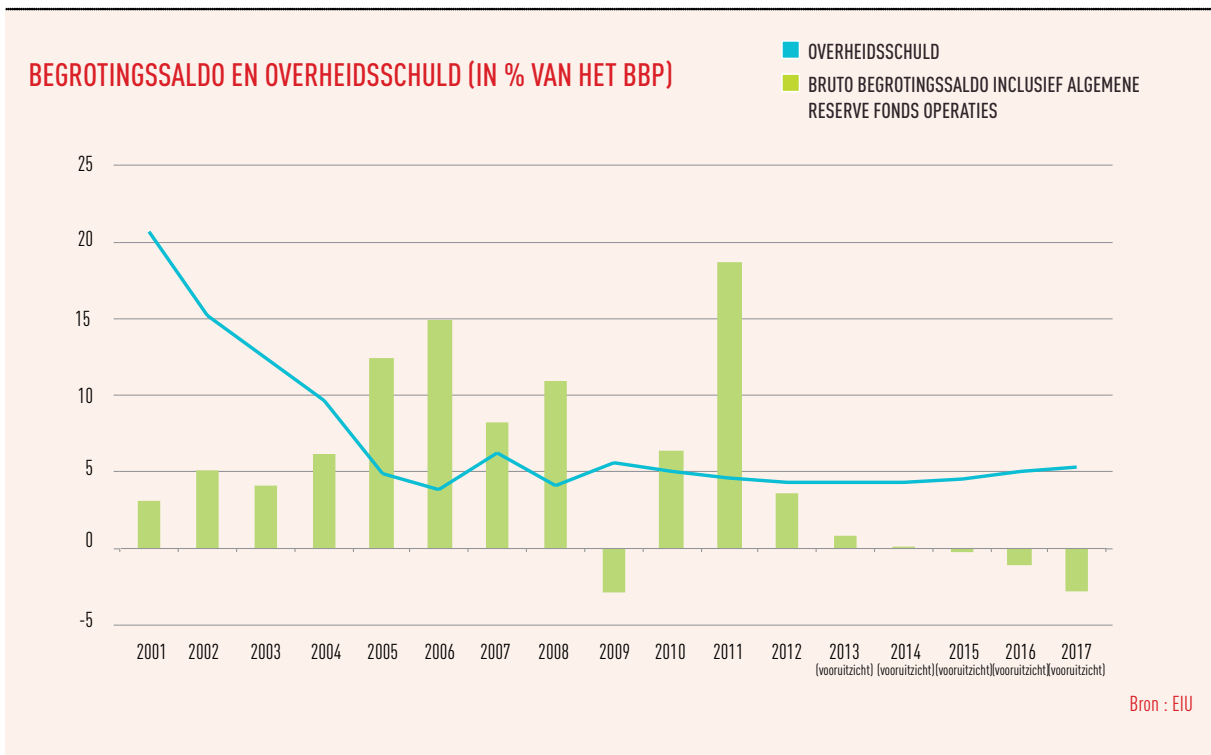
Het lijkt verstandig om naast de wisselkoers tegenover de euro ook de reële effectieve wisselkoers van de Omaanse rial te analyseren. Die is vaak een betere indicator van de economische situatie van een land. Hij houdt rekening met de index van de consumptieprijzen en geeft de nominale wisselkoers een gewicht mee volgens een deviezenkorf die representatief is voor de in- en uitvoer. Daardoor is hij een representatievere indicator van het concurrentievermogen van het land in kwestie.

Op basis van de gegevens van de EIU zal de OMR een bescheiden opwaardering kennen in de periode 2012-2017, na een fase van milde depreciatie gedurende 2010-2011.

2.1.4 BEGROTING EN OVERHEIDSSCHULD

Gedragen door de hoge olieprijs en achtereenvolgende verhogingen van het productieniveau van ruwe olie is Oman erin geslaagd jaar na jaar een begrotingsoverschot te boeken.

Dit surplus werd ingezet voor de afbouw van de overheidsschuld, die evolueerde van iets meer dan 20% van het BBP in 2001 tot net onder de 4% in 2006, het laagste niveau sinds er officiële statistieken beschikbaar zijn. In 2013 wordt de schuldgraad geschat op 4,3% van het BBP en verwacht wordt dat deze een lichte stijging zal ondervinden tot 4,5% in 2015.

De olie-inkomsten vormen eveneens de basis van het expansief fiscaal beleid, voornamelijk aangewend om de prioritaire doelstelling van Oman te realiseren, namelijk economische diversificatie, met inbegrip van het omanisatieproces en de ontwikkeling van de private sector. Daarnaast worden, vooral sinds de Arabische Lente van 2011, steeds grotere budgetten uitgetrokken voor sociale uitgaven, zoals gezondheidszorg, onderwijs, jobcreatie, werkloosheidsuitkeringen en het optrekken van de pensioenen.

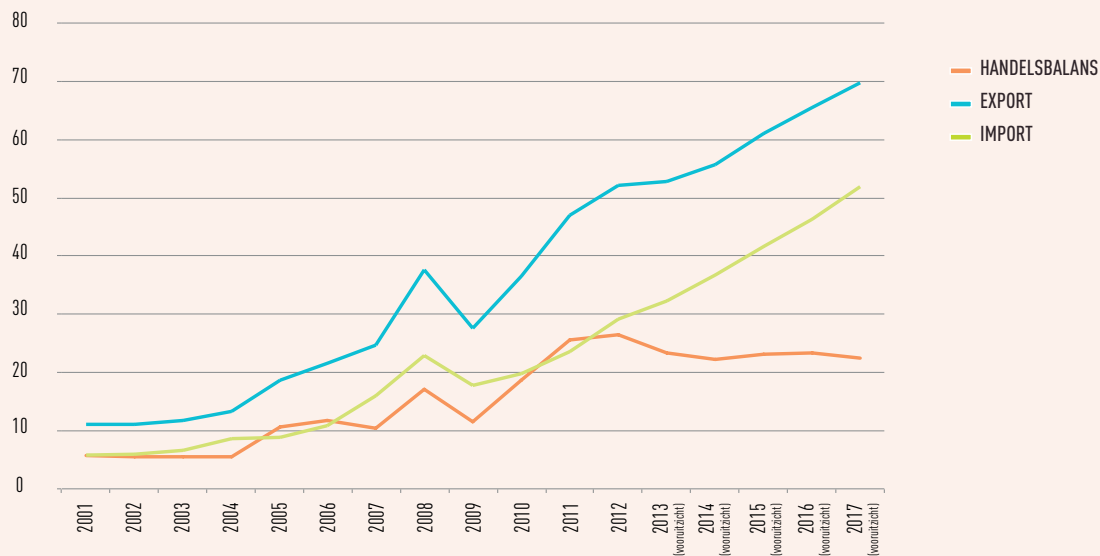
De begroting voor 2013 werd geraamd op 33,5 miljard USD (12,9 miljard OMR), een toename van meer dan 20% ten opzichte van 2012. Olie- en gasverdiensten dragen voor meer dan 80% bij aan de overheidsontvangsten. Volgens berekeningen van het IMF is een gemiddelde olieprijs van 94,1 USD/vat vereist voor het bereiken van een budgettair evenwicht in 2013. Het daadwerkelijke bedrag gerealiseerd in 2012 bedroeg 109 USD/vat. Over de jaren heen steeg de equilibri-

umprijs (de olieprijs nodig voor het behalen van een budgettair evenwicht) van 62 USD/vat in 2008 tot 80 USD/vat in 2012. Prognoses tonen aan dat deze waarde nog zal toenemen tot 120 USD/vat tegen 2018, wat een overschrijding zou betekenen van de huidige ramingen van de toekomstige prijs voor een vat ruwe olie.

Als gevolg van de geprognosticeerde daling van de olieprijs, in combinatie met een voorspelde vertraging in de aanwas van de productieoutput, zullen de overheidsuitgaven onder druk komen te staan. Het IMF waarschuwt voor de ontwikkeling van een budgettair deficit vanaf 2015 en adviseert als volgt: *“Oman needs to restrain spending growth and increase non-hydrocarbon revenues to support a sustainable fiscal policy in the medium term”*.

2.2 BUITENLANDSE HANDEL

INTERNATIONALE GOEDERENSTROOM, IN MILJARD USD, TEGEN COURANTE PRIJZEN

Bron: EIU

De Omaanse handelsbalans vertoont een jaarlijks overschot. Hoewel dit surplus de komende jaren aanzienlijk zal blijven, voorspelt de EIU een gematigde neerwaartse tendens als gevolg van lagere olieprijsen en een zwakkere groei van de olieproductie.

UITVOER

Oman is een open economie die in grote mate afhankelijk is van zijn export, aangezien de uitvoer meer dan 60% van het BBP vertegenwoordigt.

Het gros van de Omaanse export is bestemd voor de Aziatische markt. De voornaamste klanten zijn

China, de Verenigde Arabische Emiraten (VAE), Zuid-Korea en Japan. Deze landen vertegenwoordigen 62% van de uitvoer. China is koploper met een aandeel van 30%, grotendeels gedragen door de omvangrijke olie-exporten.

De Europese Unie vertegenwoordigt amper 2% van het uitvoervolume. De eurocrisis heeft bijgevolg slechts een zeer geringe invloed op de Omaanse economie.

De totale uitvoer steeg in 2012 met 10% tot een bedrag van 52 miljard USD, een recordhoogte. Verwacht wordt dat deze waarde de volgende jaren verder zal stijgen tot bijna 70 miljard USD in 2017.

De ruwe olie uitvoer domineert de exportgroei, wat ook in de komende jaren nog het geval zal blijven, gevolgd door goederen afkomstig uit de petrochemie. Daarnaast wordt ook de bijdrage van metalen en mineralen steeds groter.

Als gekeken wordt naar de exportstructuur, kan afgeleid worden dat sinds de afkondiging van Vision 2020 het aandeel niet-olie exporten verhoogde van ongeveer 20% in 1995, naar 31% in 2012.

De goederen die Oman uitvoert zijn voornamelijk:

- ◆ ruwe olie (61%),
- ◆ goederen bestemd voor re-export (14%),
- ◆ geraffineerde brandstoffen (8%),
- ◆ LNG-Gas (7%),
- ◆ metalen en mineralen (6%),
- ◆ overige goederen (4%).

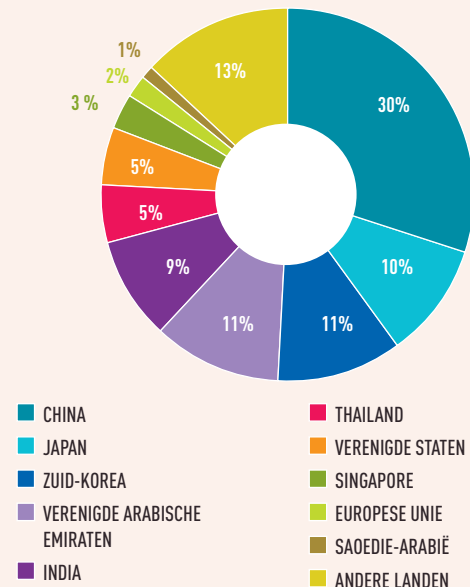
INVOER

De belangrijkste leveranciers van Oman zijn de Verenigde Arabische Emiraten en Japan, samen vertegenwoordigen zij 40% van de import. Eén derde van de invoer wordt verzorgd door een diverse groep van landen waaronder de VS (6%), Saoedi-Arabië (5%), India (5%) en China (5%).

De Europese Unie is goed voor 11% van de import, wat het de 3e partner van Oman maakt. Duitsland is met 4% de belangrijkste Europese leverancier.

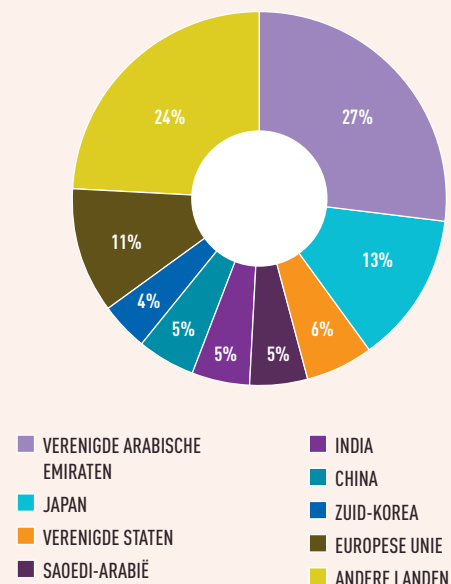
De totale invoer bedroeg in 2012 29,1 miljard USD. De EIU voorziet een toename met bijna 11% in 2013 tot 32,3 miljard USD en met circa 78,5 % tegen 2017 tot 52 miljard USD. Deze groei wordt aangedreven door een stijgende vraag naar kapitaalgoederen als gevolg van een robuuste economische activiteit.

UITVOER PER LAND (2012)

Bron: Ministerie van Nationale Economie, Oman

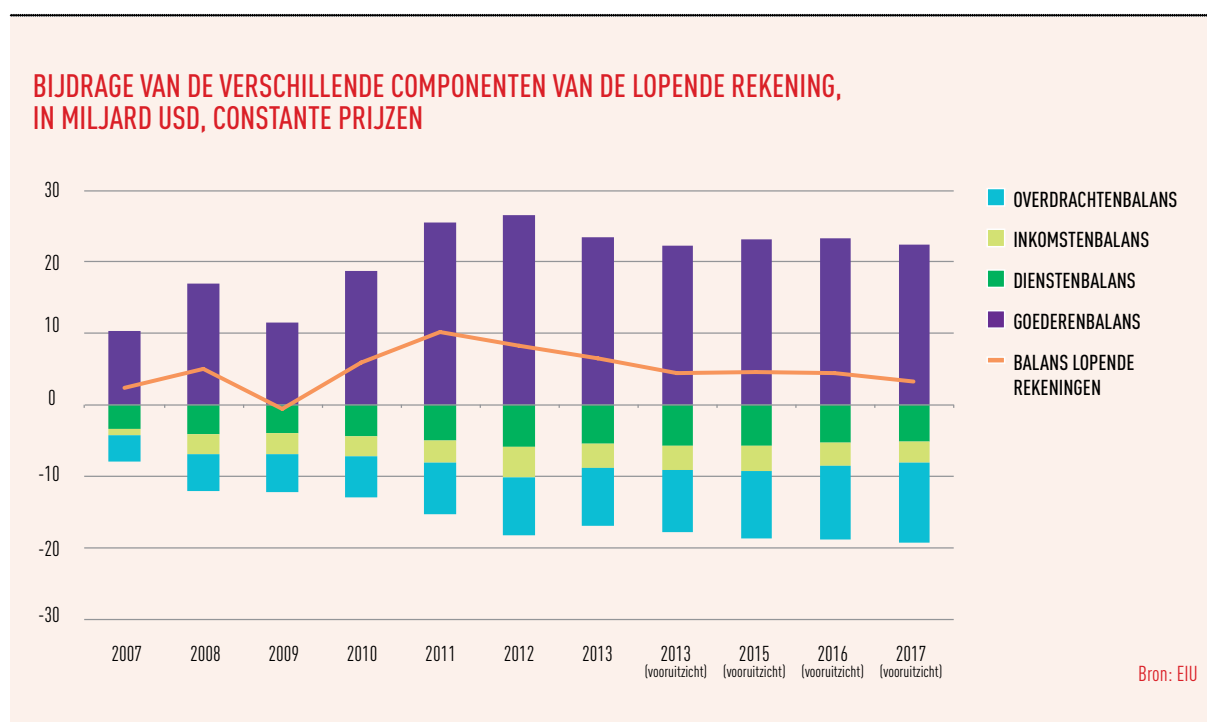
INVOER PER LAND (2012)

Bron: Ministerie van Nationale Economie, Oman

Oman importeert voornamelijk:

- ♦ machines en hun transportuitrusting (42%),
- ♦ fabricaten (17%),
- ♦ brandstoffen (11%),
- ♦ voeding (9%),
- ♦ chemicaliën (8%),
- ♦ overige goederen (13%).

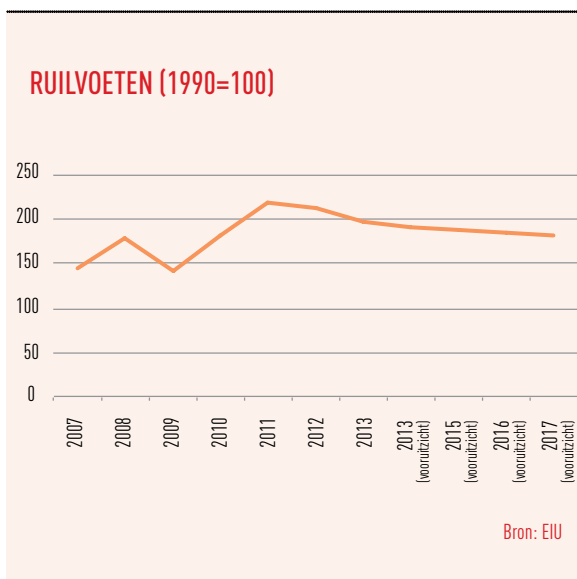
De balans van de Omaanse lopende rekening, m.a.w. het saldo van de geldstromen van het land dat de uitkomst is van de internationale transacties van goederen, diensten, overdrachten en inkomsten, vertoont een aanzienlijk tekort voor verschillende van haar componenten. Enkel de goederenbalans boekt een bestendig positief resultaat.

Trendwatchers voorspellen volgende evoluties in de prognoseperiode 2013-2017:

- ♦ ontwikkeling van de handelsbalans zie hierboven in punt 2.2 "Buitenlandse handel",
- ♦ het deficit op de dienstenbalans zal ook in 2014 hoog blijven. Overheidsactiviteiten gericht op het verbeteren van het

infrastructuurnetwerk en met het oog op het aantrekken van toeristen, zullen echter een gunstige impact voortbrengen vanaf 2015,

- ♦ het verlies op de inkomstenbalans zal geleidelijk verbreden, als gevolg van een vermeerdering in de repatriëring van winsten en dividenden die Omaanse bedrijven in handen van buitenlandse investeerders genereren,
- ♦ het deficit op de inkomensoverdrachten rekening zou ook in de komende jaren een expansie kunnen ondervinden.

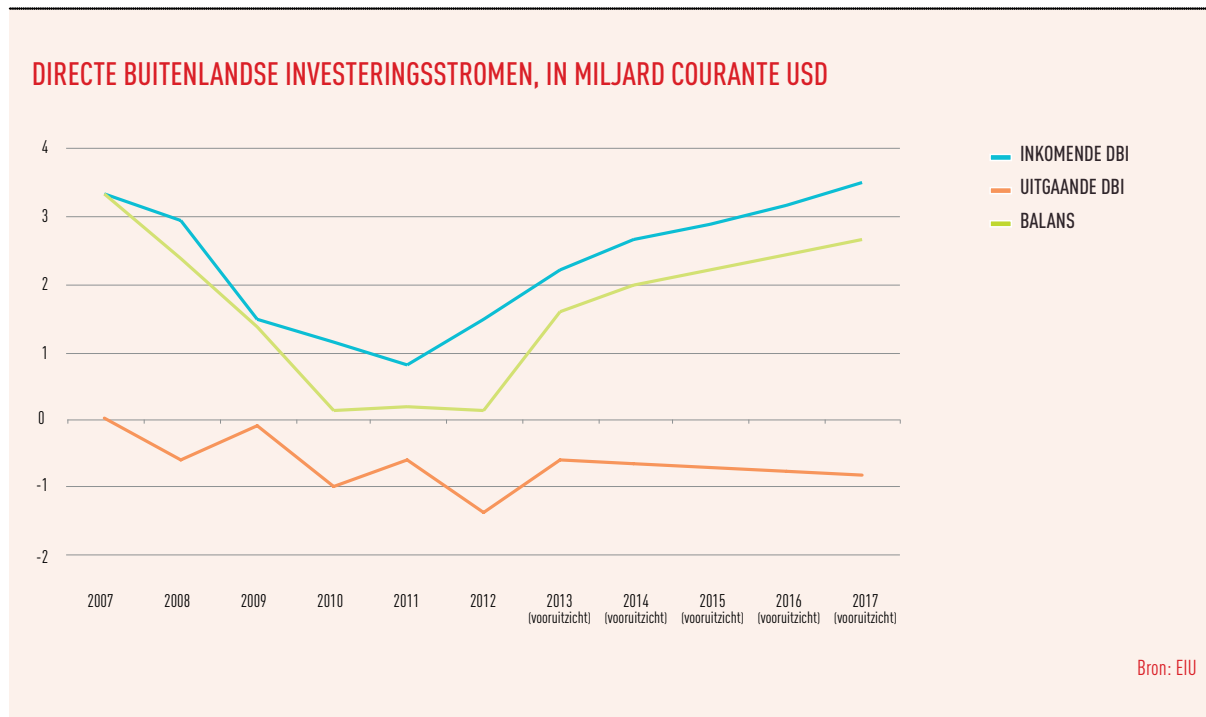

De Omaanse ruilvoeten, berekend als de verhouding tussen de index van de uitvoerprijzen en de index van de invoerprijzen, zijn er lichtjes op achteruit gegaan sinds de Arabische Lente van 2011. Volgens experts zal deze trend ook op middellange termijn aanhouden.

De buitenlandse handel van Oman met ons land wordt ontleed in de bilaterale nota "De handelsrelaties van België met Oman", gepubliceerd door het Agentschap voor Buitenlandse Handel.

2.3 DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGEN

We spreken over directe buitenlandse investeringen (DBI) als een onderneming minstens 10% van het kapitaal van een buitenlandse onderneming verwerft om er controle over uit te oefenen en het beheer ervan te beïnvloeden. Operaties worden meestal in twee grote groepen onderverdeeld: de zogenoemde “greenfield”- investeringen die als bedoeling hebben een nieuwe onderneming op te richten en de “brownfield”- investeringen of overnames die ernaar streven de controle over een bestaande onderneming over te nemen.

Oman hanteert een liberaal investeringsbeleid. In principe gelden DBI tot 70%, via de automatische route. Daarnaast worden, onder voorbehoud van een voorafgaande goedkeuring door de Omaanse instanties, DBI toegelaten van 100% voor projecten van nationaal belang, voornamelijk in volgende sectoren: landbouw, visserij, lichte industriële productie, projecten van openbaar nut, onderwijs, gezondheid en toerisme.

Verder is een scala aan stimulansen ontwikkeld gericht op het aantrekken van buitenlands kapitaal, zoals:

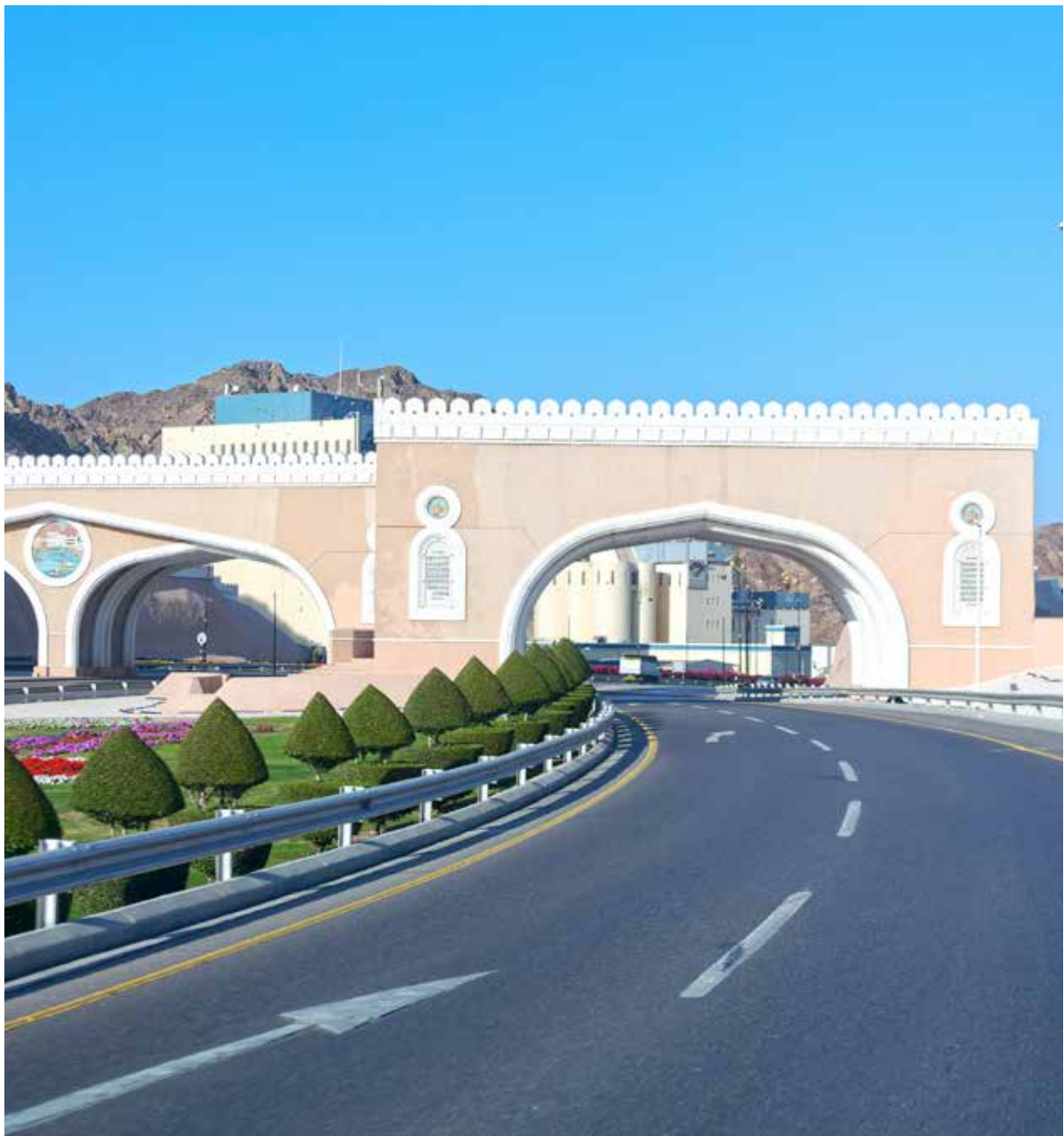
- ◆ onbeperkte kapitaalrepatriëring,
- ◆ een geünificeerd belastingtarief voor Omaanse bedrijven en buitenlandse ondernemingen, ongeacht de graad van externe participatie,
- ◆ een vrijstelling op heffingen en belastingen voor 2 opeenvolgende periodes van 5 jaar en dit voor investeringen in volgende niches: fabricage, mijnbouw, landbouw, aquacultuur, export, toerisme, onderwijs, gezondheidszorg,
- ◆ afwezigheid van een inkomsten-of meerwaarde belasting.

Na de wereldwijde financiële crisis en de daaropvolgende Arabische Lente, die de DBI deden terugvallen, zijn de stromen vanaf 2011 opnieuw gestegen. Tussen 2011 en 2012 kan er zelfs gesproken worden van een heuse boom, waarbij het aandeel inkomende DBI bijna verdubbelde van 0,78 miljard USD tot 1,51 miljard USD. Deze cijfers wijzen op een toegenomen investeerdersvertrouwen. De huidige prognoses duiden op een constante groei voor de komende jaren.

De jongste officiële data geven aan dat de investeringen naar Oman zich voornamelijk toespitsten op de olie-en gas exploratie sector (46,4% van de

totale DBI in 2012). Daarna volgen de fabricage-sector en de financiële sector, die respectievelijk instaan voor 18,3% en 15,5% van de globale DBI.

Als voormalige suzerein neemt het Verenigd Koninkrijk bijna 40% van het DBI-volume voor zijn rekening. Ver daarachter volgen de Verenigde Arabische Emiraten en de Verenigde Staten. Het VK en de VS domineren de DBI in de olie-en gas-branche. De VAE richten hun inspanningen voornamelijk op de fabricagesector.

2.4 RISICOBEOORDELING

2.4.1 RISICOBEOORDELING VOLGENS DE CREDENDO GROUP

RISICOBEOORDELING

Exporttransacties

Politiek risico (1 tot 7)

Korte termijn

Middellang-/langlopend

Speciale transacties

Commercieel risico (A tot C)

Directe investeringen (1 tot 7)

Oorlogsrisico

Risico van onteigening en overheidsmaatregelen

Transferrisico

Bron: www.credendogroup.com

Delcredere|Ducroire, Belgisch openbaar kredietverzekeraar en lid van de Credendo Group, verzekert bedrijven en banken tegen politieke en commerciële risico's van internationale handelstransacties die vooral betrekking hebben op uitrustingsgoederen, industriële projecten, aannemingswerken en diensten aan ondernemin-

gen. Daarnaast werkt Credendo Group voor deze risico's samen met banken op basis van risk-sharingschema's. In het raam van die activiteit stelt de Credendo Group een landenrangschikking op volgens het risico dat ze voor de investeerders inhouden. Voor Oman zijn de conclusies zowel op politiek als op commercieel vlak uitstekend.

UITVOER

De “politieke risico’s” waaraan investeerders in Oman worden blootgesteld, zijn miniem. Ze behoren tot klasse 2 op middellange termijn, maar slechts tot klasse 1 op korte termijn en voor speciale transacties. Met “politieke risico’s” bedoelt men alle gebeurtenissen in het buitenland die voor de verzekerde of debiteur overmacht vormen zoals oorlogen, revoluties, natuurrampen, deviezenschaarste en willekeurige overheidsmaatregelen.

Het “commerciële risico” situeert zich in klasse A, d.w.z. een zeer laag risico. Het gaat om het risico dat de buitenlandse privédebiteur in gebreke blijft, nl. dat hij niet aan zijn verplichtingen kan voldoen of dat hij er zich aan onttrekt zonder wettige reden. Het commerciële risico wordt niet alleen bepaald door de microsituatie van de debiteur zelf, maar ook door macro-economische systeemgebonden factoren die de betalingscapaciteit van het geheel aan debiteuren in een land beïnvloeden.

Zowel voor exporttransacties met kortlopend krediet als voor transacties met middellang/langlopend krediet kan de Credendo Group in «open account» dekking verlenen tegen het politieke en het commerciële risico, d.w.z. zonder dat een bankgarantie vereist is, en zonder verdere bijzondere voorwaarden. De maximale dekking door de Credendo Group voor het land werd vastgelegd op 1.475 miljoen EUR voor de korte termijn en de speciale transacties en op 1.825 miljoen EUR voor de middellange/ lange termijn en de investeringen.

Conform de OESO-Regeling is de maximale aflossingstermijn voor transacties op middellange- en lange termijn naar Oman vastgesteld op 10 jaar. Financieringen van concessionele aard zijn uitgesloten.

DIRECTE INVESTERINGEN

De Credendo Group verzekert de investeringen in dit land tegen 1) het risico op oorlog, 2) het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen en 3) het transferrisico i.v.m. de betaling van de dividenden of de repatriëring van kapitaal. Die risico’s kunnen afzonderlijk worden verzekerd, maar ook in alle mogelijke combinaties. Alle aanvragen worden geval per geval behandeld op basis van een gedetailleerde analyse.

Het risico op oorlog omvat zowel het risico op een extern conflict als het risico op binnenlands politiek geweld. Het binnenlandse politieke geweld omvat, op zijn beurt, het extreme geval van een burgeroorlog, maar ook de risico’s op terrorisme, burgeroproer, sociaaleconomische conflicten en raciale en etnische spanningen. Oman haalt hiervoor een score van 2 op 7.

Het risico op onteigening en willekeurige overheidsmaatregelen heeft niet enkel betrekking op de risico’s op onteigening en het niet-nakomen van de contractuele verbintenissen door de overheid, maar ook op de risico’s die verband houden met de (slechte) werking van het gerechtelijke apparaat en de potentiële negatieve gedragswijzigingen ten aanzien van buitenlandse investeerders. Met een score van 2 op 7 boekt Oman een uitstekend resultaat.

Het transferrisico is het risico dat voortvloeit uit een gebeurtenis of een beslissing van de buitenlandse overheid die de transfer van het bedrag van de door de debiteur betaalde vordering verhindert. Met een score van 2 op 7 rangschikt het land zich in de categorie van de zeer lage risico’s.

Meer informatie is beschikbaar op www.credendogroup.com.

2.4.2 ANDERE RISICO-INDICATOREN

Tal van instellingen maken inschattingen van de risico's van zakendoen in een land. We geven hier slechts een selectie van de bekendste.

- ◆ Volgens het Global Competitiveness Report 2013-2014 van het World Economic Forum staat Oman op de 33e plaats van de 148 staten die gerangschikt worden op basis van hun concurrentiekracht, na Estland, maar voor Chili. Dit is een daling met één plaats in vergelijking met het voorgaande rapport.

Oman scoort goed wat de kwaliteit van zijn instellingen betreft en vooral in relatie tot zijn macro-economische omgeving. Oman rangschikt op een vijfde positie wereldwijd voor zijn overheidsschuld, uitgedrukt als percentage van zijn BBP.

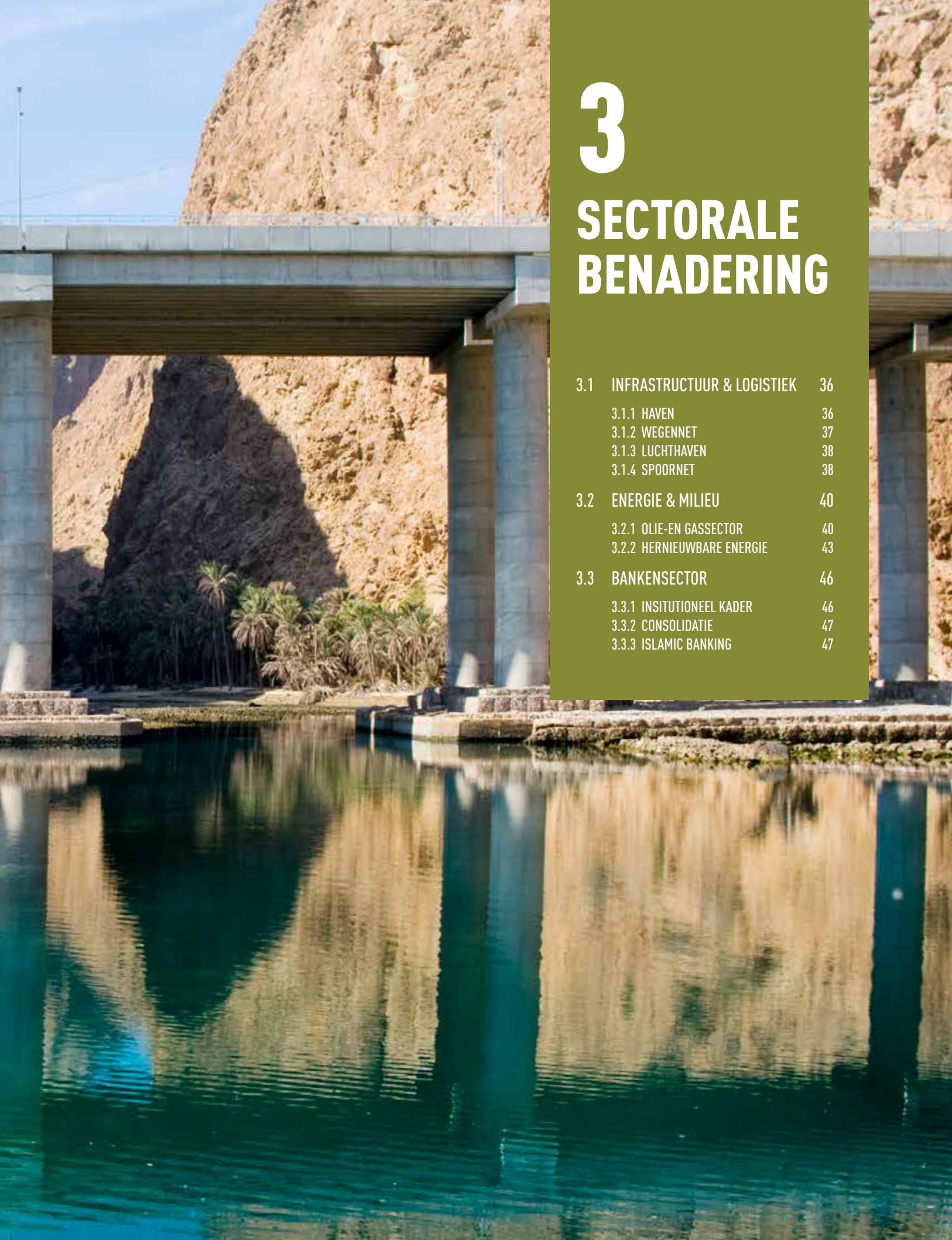
De meest problematische factoren om zaken te doen zijn een restrictieve arbeidswetgeving (vermeld door 28% van de respondenten), een onvoldoende opgeleide beroepsbevolking (21,8%) en een slechte werkethiek onder de nationale arbeidskrachten (17,5%).

- ◆ In het Global Enabling Trade Report 2012 van het World Economic Forum behaalt het Sultanaat de 25^e plaats op 132 landen op het vlak van de vlotheid waarmee handel kan worden gedreven. Dat is een vooruitgang van 4 plaatsen in vergelijking met het voorgaande klassement in 2010.
- ◆ De OESO schat het landenrisico van Oman in op 2 op een schaal van 7, een laag risico.

- ◆ Volgens de Index of Economic Freedom 2013 van de Heritage Foundation bekleedt Oman de 45^e plaats op een totaal van 177 landen, met een score van 68,1 (een lichte stijging, 0,2). Oman bevindt zich hiermee boven het wereldgemiddelde.
- ◆ De schuld van de Omaanse regering krijgt van Moody's Investor Service een A1 quotering met stabiele vooruitzichten en van Standard & Poor een A. Deze scores zijn gebaseerd op de solide groeivoorzichten en de solvabele fiscale overheidsstatistieken. De ratingbureaus merken echter op dat beide elementen kwetsbaar zijn voor een achteruitgang van de mondiale olieprijs.
- ◆ Tot slot neemt Oman in de Doing Business-indicator 2014 van de Wereldbank een 47^e plaats in op 185 landen, na Bahrein, maar voor Qatar, een status quo in vergelijking met vorig jaar. Het land boekte de meeste vooruitgang wat het beheer van faillissementen en de belastingdruk betreft. De resultaten zijn minder gunstig op het vlak van het opstarten van een zaak en het verkrijgen van bouwvergunningen. Daarnaast zijn volgende indicatoren: de registratie van eigendom, de bescherming van investeerders en de afdwingbaarheid van contracten, er eveneens op achteruit gegaan. België rangschikt op de 36^e plaats.

3

SECTORALE BENADERING

3.1	INFRASTRUCTUUR & LOGISTIEK	36
3.1.1	HAVEN	36
3.1.2	WEGENNET	37
3.1.3	LUCHTHAVEN	38
3.1.4	SPOORNET	38
3.2	ENERGIE & MILIEU	40
3.2.1	OLIE-EN GASSECTOR	40
3.2.2	HERNIEUWBARE ENERGIE	43
3.3	BANKENSECTOR	46
3.3.1	INSITUATIONEEL KADER	46
3.3.2	CONSOLIDATIE	47
3.3.3	ISLAMIC BANKING	47

3.1 INFRASTRUCTUUR & LOGISTIEK

De infrastructurele ontwikkeling in Oman ondergaat een enorme boost. Deze vooruitgang weerst spiegelt zich in een budget van circa 4,1 miljard OMR (10,68 miljard USD) dat wordt vrijgemaakt in het 8^e vijfjarenplan (2011-2015) voor de transportinfrastructuur. Dit bedrag vertegenwoordigt bijna 73% van de totale begroting voor nieuwe projecten. De verbetering van het vervoersnet kan beschouwd worden als een prioritaire beleidsdoelstelling.

Meer bepaald ziet de overheid de modernisatie, de uitbreiding en de interconnectiviteit van de verschillende componenten van de transportstructuur als een cruciaal onderdeel voor het behalen van de eindtermen opgenomen in Vision 2020, het langetermijnprogramma gericht op economische diversificatie, met inbegrip van de creatie van tewerkstellingsopportuniteiten voor Omaanse onderdanen en het verhogen van de participatie van de private sector.

In het 8^e plan zijn bedragen uitgetrokken ten gunste van verschillende subsectoren: het wegennet, het vliegverkeer en de havenstructuur. De constructie van het spoornetwerk valt onder een aparte rekening.

De implementatie van de projecten verloopt via aanbestedingen, uitgeschreven door de Oman Tenderboard. Zie website: www.tenderboard.gov.om/Eng.

Toewijzing van de budgetten voor de investeringen in infrastructuur:

8 ^e BELEIDSPLAN	OMR (MILJOEN)	USD (MILJOEN)
Wegennet	1.233	3.203
Havenstructuur	502	1.304
Vliegverkeer	2.379	6.179
APART BUDGET		
Spoorwegen	5.775	15.000

Bron: Ministerie van Nationale Economie, Oman

Hierna zal de situatie in elk van de vier vervoersectoren nader worden besproken.

3.1.1 HAVEN

Oman beschikt over 5 havens: Duqm Port, Khasab Port, Salalah Port, Sohar Port en Sultan Qaboos Port. Elk van hen heeft een strategische ligging en kreeg een aangepast ontwikkelingsprogramma, gericht op de specialisatie in een bepaalde activiteit. Het achterliggende idee is er een van complementariteit. Via deze strategie wil het Sultanaat uitgroeien tot een globale handels- en logistieke hub.

Duqm Port focust op industriële productie met een nadruk op petrochemie. Salalah Port, gelegen op het maritieme kruispunt tussen oost en west, heeft zich ontpopt als regionaal distributiecentrum voor het containerverkeer. Sohar Port staat bekend als een commerciële en industriële haven gericht op het maritiem transport in de Perzische Golf. Khasab Port zal gradueel evolueren tot een toeristische kern voor traditionele vaartuigen. Sultan Qaboos Port, de grootste haven en gekend als de "Tourism Gateway to Oman", ten slotte, zal inzetten op het ontvangen van cruiseschepen.

Het gros van de investeringen in de voorbije jaren hebben zich voorgedaan in de drie belangrijkste havens, namelijk Duqm Port, Salalah Port en Sohar Port. Deze trend zal zich ook in de komende periode voortzetten.

Rond elk van deze havens is een Special Economic Zone (SEZ) in het leven geroepen om de ruimere havenontwikkeling, inclusief multimodale, industriële en commerciële projecten, te stimuleren. Het incentivepakket voor (buitenlandse) investeerders, dat van kracht is binnen elk van deze SEZ, omvat volgende niet-exhaustieve lijst van maatregelen:

- ◆ DBI toegelaten tot 100%,
- ◆ belastingvrijstelling op inkomsten-en kapitaalbelasting,
- ◆ onbeperkte kapitaalrepatriëring,
- ◆ vrijstelling van douaneheffingen,
- ◆ 10% omanisatieverplichting (zie hoofdstuk 2 Economische gegevens, titel 2.1.1 BBP),
- ◆ afwezigheid van een minimum kapitaal investeringsvereiste.

3.1.2 WEGENNET

De kwaliteit van het Omaanse wegennet rangschikt derde op een globale schaal volgens het Global Competitiveness Report (2013-2014) van het World Economic Forum (WEF). Deze ranking heeft het land te danken aan decennialange investeringen in de wegeninfrastructuur.

Ook in het meest recente beleidsplan voorziet de overheid opnieuw een aanzienlijk bedrag van 1,2 miljard OMR (3,2 miljard USD) voor de verdere modernisering van zijn wegennet, de op een na hoogste geldsom voor projectuitgaven na de luchthaveninfrastructuur.

Hoewel contracten voor verschillende grote projecten, zoals de Al Batinah Expressway (geraamde kost 250 miljoen OMR) en de dualisatie van de Nizwa-Thumrait Road (geschatte investering van eveneens 250 miljoen OMR), reeds toegekend zijn, zal de Tenderboard volgens analisten in 2014 voor onder andere volgende prestigeprogramma's aanbestedingen uitschrijven:

- ◆ Al Batinah kustweg - 3^e fase, voor een bedrag van 200 miljoen OMR,
- ◆ Dualisatie Bidbid to Sur Road, voor een bedrag van 240 miljoen OMR.

Daarnaast heeft de overheid eveneens een structureel plan voor de ontwikkeling van de wegeninfrastructuur tot 2030 voorbereid. De keuze voor de invoering van de verschillende programma's wordt afgewogen in het kader van dit opzet. Volgende criteria staan centraal: bevolkingsdichtheid, sociaaleconomisch belang, verkeersstroom en de tijd nodig voor de realisatie van het project.

3.1.3 LUCHTHAVEN

De Omaanse luchthavensector is in volle beweging. Het bedrag uitgetrokken voor nieuwe projecten in het 8^e beleidsplan loopt op tot 2.379 OMR miljoen (6.178 miljoen USD). De focus ligt hierbij op capaciteitsuitbreiding.

De expansieplannen voor de twee nationale luchthavens, Muscat International Airport en Salalah Airport kunnen hierbij worden beschouwd als de twee grootste en voornaamste programma's.

Muscat International Airport zal er op een gefaseerde wijze drie extra terminals verkrijgen, met als uiteindelijke doelstelling het vermogen te doen toenemen tot 48 miljoen reizigers per jaar. Ter vergelijking: in 2012 verwerkte de luchthaven circa 7,5 miljoen passagiers. Voor de uitvoering van dit immense project raamt het Sultanaat een investering van circa 1,9 miljard USD.

Salalah Airport, de tweede grootste luchthaven in het land, zal tegen eind 2014 tot 1 miljoen passagiers op jaarbasis kunnen accommoderen, een verdubbeling van de capaciteit in 2012. Bovendien is de luchthaven zo ontworpen dat ze verder kan worden uitgebouwd om te beantwoorden aan de noden van 2 tot 6 miljoen extra klanten. De kost wordt geschat op 765 miljoen USD.

Hiernaast bestaan er eveneens plannen voor de constructie van vier bijkomende regionale vlieghavens in Sohar, Adam, Ras al Hadd en Ad Duqm. Het geschatte budget beloopt 477 miljoen USD.

3.1.4 SPOORNET

Het Sultanaat lanceerde in 2004 een ambitieus plan voor de ontwikkeling van het National Railway Project. Het initiatief kadert in het ruimere ontwerp gericht op de installatie van het GCC sporsysteem en voorziet in de bouw van een 2.244 km lange nationale spoorlijn, die het land zal liëren met het spoornet van de vijf andere leden van de GCC: de Verenigde Arabische Emiraten, Saoedi-Arabië, Bahrein, Qatar en Koeweit.

Daarnaast luidt het voorstel ook de intrede van een nieuwe transportmodus in die een sleutelrol zal spelen bij het verbinden van de binnenlandse productie en logistieke centra. Zo zal de spoorlijn een rechtstreekse link vormen tussen de havens van Sohar, Duqm en Salalah.

De totale investeringskost voor Oman wordt geraamd op 15 miljard USD en zoals de opzet er nu naar uitziet omvat dit bedrag de constructie van onder andere meer dan 30 reizigersstations en bijna 10 goederenstations.

De uiteindelijke installatie van de spoorlijn verloopt in 9 segmenten:

- ◆ Sohar - Al Ayn (op de grens met de VAE),
- ◆ Al Sunainah – Sinaw,
- ◆ Sinaw – Duqm,
- ◆ Duqm – Salalah,
- ◆ Sohar – Muscat,
- ◆ Al Misfah – Sinaw,
- ◆ Sinaw – Ibra,
- ◆ Thamrait - Al Mazyounah,
- ◆ Sohar - Khatmat Milahah (op de grens met de VAE).

Volgens overheidsbronnen zal het initiële contract voor de constructie van de lijn Sohar - Al Ayn worden toegekend voor het einde van 2014.

Hoewel er nog geen exact tijdschema is voorzien voor het afsluiten van de overeenkomsten voor de bouw van de andere 8 segmenten, zullen deze zeer waarschijnlijk in de periode 2014-2015 volgen, gezien het netwerk, op basis van de huidige planning, operationeel dient te zijn tegen 2018.

OPPORTUNITeiten

- ◇ Aanleveren van sleutelcomponenten als bouwmachines, bussen, vliegtuigen, wagons, X-Ray, haveninstallaties (kranen, rubberband- en rolbruggen),
- ◇ Moderne navigatiesystemen, bagagetransportsystemen,
- ◇ Veiligheidsoplossingen voor in en rond de haven,
- ◇ Logistieke software,
- ◇ Integratie van logistieke en commerciële infrastructuur,
- ◇ Engineering- en projectmanagementdiensten,
- ◇ Consultancy diensten,
- ◇ ...

3.2 ENERGIE EN MILIEU

3.2.1 OLIE-EN GASSECTOR

ACHTERGROND

Net zoals verschillende van zijn buurlanden is Oman sterk afhankelijk van zijn koolwaterstofsector. In 2012 vertegenwoordigden de olie- en gasbranche meer dan 80% van de overheidsinkomsten en meer dan 50% van het BBP.

De hoge olieprijs, in samenspel met de opeenvolgende toenames van de olie- en gasoutput, zorgen ervoor dat het Sultanaat jaarlijks een budgettair overschot kon voorleggen.

De extractie van olie en gas wordt technisch echter steeds moeilijker en bijgevolg duurder. Deze situatie zal volgens observatoren leiden tot een vertraging in de toename van de productievolumes. Daarnaast voorspellen experts een daling van de olieprijs. Het IMF pronostikeert dat de olieprijs vanaf 2015 zal zakken onder de prijs nodig voor het bereiken van een budgettair evenwicht. Deze vooruitzichten belichten de kwetsbare positie van het land.

Als antwoord zet het land in op een politiek van economische diversificatie. De herstructurering van de secundaire sector vormt een van de speerpunten van dit beleid. Tegen het einde van het decennium dient het aandeel van de olie-sector teruggebracht te worden tot 9% van het BBP (tegenover 48% in 2012). De bijdrage van de gassector dient te stijgen tot 10% van het BBP (tegenover 4% in 2012).

Hierna volgt een uiteenzetting van een aantal belangrijke programma's die ontplooid zijn in deze context.

PROJECTEN

Oman ligt op het Arabische schiereiland, aan de Arabische Zee, de Golf van Oman en de Perzische Golf, een locatie die de toegang verschaft tot enkele van de belangrijkste energiec corridors wereldwijd. Om het voordeel van deze tactische positie te maximaliseren, investeert het Sultanaat enerzijds in een toename van het opslagvermogen voor olie en gas. Anderzijds intensificeert het zijn inspanningen op het gebied van de ontwikkeling van een "downstream industriële capaciteit". Op deze wijze kan het land niet enkel een grotere controle uitoefenen over de "global supply chain" van beide producten, de beslissing draagt eveneens bij tot de diversificatie van het economisch bestel.

De executie van de projecten verloopt op basis van aanbestedingsprocedures via de Tenderboard.

Zie website: www.tenderboard.gov.om/Eng.

◇ Sohar

Sohar Plastics Project

Het Sohar Plastics Project staat onder beheer van de Oman Oil Refineries and Petroleum Industries Co's (Orpic), het staatsbedrijf verantwoordelijk voor het beheer en de exploitatie van de Omaanse raffinaderijen. Het berust op een geschatte investering van 3,6 miljard USD en de inwerkingtreding is ingepland voor 2018.

Eens gerealiseerd zal zowel de output van brandstoffen als van plastics een boost krijgen. De afzet van brandstoffen zal met bijna 55% stijgen tot een niveau van 11,3 miljoen ton/jaar. De afzet van plastics zal verzeenvoudigen tot een volume van 1,4 miljoen ton/jaar.

Globaal kan het project onderverdeeld worden in zes componenten:

- ◆ een gasextractie installatie in Fahud,
- ◆ een 300 km lange gaspijpleiding tussen Fahud en Sohar Industrial Port,
- ◆ een steam cracker,
- ◆ een hogedichtheidspolyethyleenfabriek,
- ◆ een lineaire lagedichtheidspolyethyleenfabriek,
- ◆ een polyethyleenfabriek.

Ongeveer 60% van de grondstoffen aangewend in de plastics plant zullen afkomstig zijn uit de bestaande raffinaderij in Sohar terwijl de overige 40%, vloeibaar aardgas gewonnen uit de gasvelden nabij Fahud, zal aangeleverd worden via de nieuw te bouwen pijplijn.

Sohar Refinery Expansion Project

Het Sohar Refinery Expansion Project, met een geraamde waarde tussen 1,5 en 1,8 miljard USD, voorziet in een uitbreiding van het vermogen van de raffinaderij in Sohar met circa 60.000 vaten/dag, bovenop de huidige capaciteit van 116.000 vaten/dag. De deadline voor de upgrade is vastgesteld op 2016.

◇ Duqm

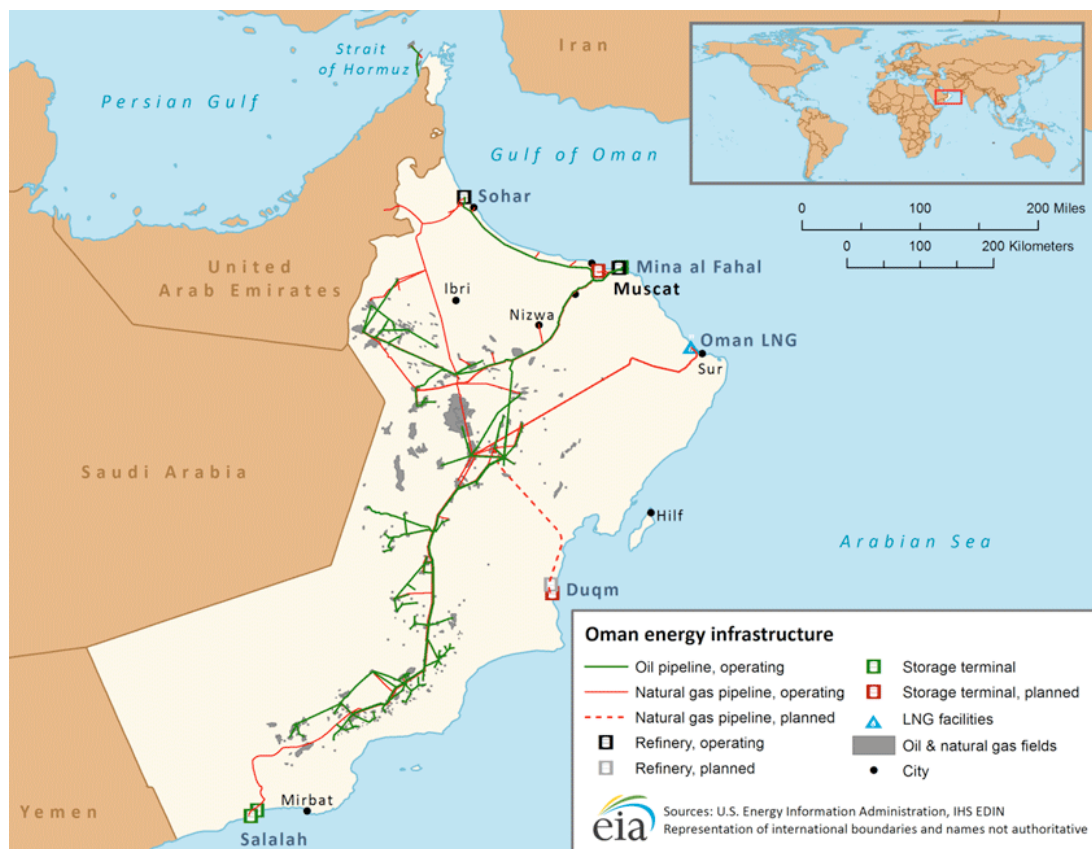
Plannen zijn uitgetekend voor de constructie van een olieraffinaderij en een opslagcomplex nabij de haven van Duqm. Deze haven biedt niet louter geografische voordelen maar laat reders ook toe om de politiek beladen straat van Hormuz links te laten liggen.

Het project, met een budget van 6 miljard USD en een voorziene voltooiing in 2017, wordt beschouwd als een eerste stap in de ontwikkeling van een petrochemische hub op de Omaanse Wusta kust. De fabriek zal in staat zijn 230.000 vaten ruwe olie per dag te behandelen. Het depot, met een capaciteit van 200 miljoen vaten, zal veruit 's werelds grootste (petroleum-) tankpark worden. In een tweede fase zullen fondsen worden vrijgemaakt voor de uitbouw van verdere downstream petrochemische vestigingen en infrastructuur.

De raffinaderij zal, via een systeem van pijpleidingen, in verbinding komen te staan met een "Liquid Jetty". De exploitatie en het management van deze stijger komt onder toezicht van de Duqm Petroleum Company (DPTC), een joint

venture tussen de Oman Oil Company (90%), een investeringsvehicle volledig in eigendom van de Omaanse staat en de Port of Duqm Company (10%). Deze laatste is een samenwerkingsverband tussen de overheid van Oman en het Consortium Antwerp Port (CAP), waarin zowel de Haven van Antwerpen als het Antwerpse Rent-A-Port een sleutelpositie innemen. Zie hoofdstuk 4 "Recente succesverhalen".

De leiding over de ontwikkeling van het gehele project wordt toevertrouwd aan de Duqm Refinery and Petrochemical Industries Company (DRPIC), een 50:50 joint venture bestaande uit de Oman Oil Company en IPIC, een commerciële entiteit in handen van het emiraat Abu Dhabi.

3.2.2 HERNIEUWBARE ENERGIE

Oman heeft, net zoals de overige leden van de GCC, in het verleden nog geen gebruik gemaakt van groene energie. Enerzijds vanwege zijn aanzienlijk olie- en gasreserves en anderzijds omdat fossiele bronnen goedkoper zijn dan de duurzame opties.

Hernieuwbare energie is de laatste jaren echter steeds competitiever geworden in vergelijking met de conventionele mogelijkheden. Daarnaast krijgt Oman, deels als resultaat van de enorme stijging van de vraag naar stroom (een toename van 180% tussen 2000 en 2010), te kampen met tekorten. Deze factoren, in combinatie met de nood aan economische diversificatie, hebben het Sultanaat ertoe aangezet de eerste stappen te zetten richting de exploitatie van groene energiebronnen en hiermee samenhangend de creatie van een nieuwe duurzame energie-industrie.

In deze context werd op basis van een koninklijk decreet volgende doelstelling toegevoegd aan Vision 2020: tegen 2020 dient 10% van de elektriciteitsvoorziening afkomstig te zijn uit duurzame bronnen.

In 2008 publiceerde de Authority for Electricity Regulation (AER), het overheidsorgaan verantwoordelijk voor het reguleren van de elektriciteits- en watersector in Oman, een studie over

de beschikbare technologieën en hun technische toepasbaarheid in het Sultanaat. Uit het onderzoek bleek dat zonne- en windenergie het grootste commerciële potentieel hebben. Beide zijn immers overvloedig aanwezig. Elektriciteitsopwekking op basis van deze bronnen zal bijgevolg efficiënter en goedkoper zijn in vergelijking met het gebruik van andere alternatieven.

In maart 2013 kondigde de AER een nieuwe richtlijn af die enerzijds de verplichting omvat om duurzame energietechnologiecomponenten te integreren in elk plan voor rurale elektrificatie. Deze onderdelen kunnen zowel gebaseerd zijn op zonne- als op windenergie. Anderzijds dient de toekenning van de projecten via een openbare aanbestedingsprocedure te verlopen. Zie website: www.tenderboard.gov.om/Eng

Hierna wordt de stand van zaken in de subsectoren zonne- en windenergie besproken.

ZONNE-ENERGIE

Gelet op een gemiddelde van 80% zonnige dagen per jaar en een dagelijkse irradiatie die schommelt tussen 5.500 en 6.000 wh/m² in juli en tussen 2.500 en 3.000 wh/m² in januari, behoort Oman tot de regio met de hoogste zonne-energiedichtheid ter wereld.

In het kader van een haalbaarheidsonderzoek, gepubliceerd in 2013 en uitgevoerd in opdracht van de Public Authority for Electricity and Water (PAEW), werden 23 sites geïnspecteerd en getest met het oog op de installatie van zonne-energieprojecten. Vier locaties: Adam, Manah, Al Khaboura en Ibri, werden weerhouden, waarvan Adam en Manah vervolgens werden geïdentificeerd als het meest kostenefficiënt voor grootschalige programma's, in de 100 tot 200 MW range.

Ook voor oliewinning worden de mogelijkheden van technologieën op basis van zonne-energie geëxploreerd. Zo werd een eerste contract voor de bouw van een pilootproject toegekend aan het Amerikaanse bedrijf GlassPoint. Het plan omvat een 7 MW thermisch systeem dat zonneschijn omzet in stoom die dan vervolgens aangewend wordt voor het oppompen van petroleum. De installatie, operationeel sinds mei 2013, zal na een testfase van een jaar worden geëvalueerd met het oog op een verdere uitbreiding.

"Solar holds the key
to renewable energy development
in the GCC region as it is the single most
abundant renewable source of
energy available there".

**GCC Renewable Energy
Opportunity Analysis**
juni 2013

WINDENERGIE

Het windpotentieel is eveneens aanzienlijk. Oman haalt voordeel uit zijn lange kustlijn en blootstelling aan de sterke winterse en zomerse moesonwinden. De gemiddelde windsnelheden in het land worden lichtjes boven 5 m/s geschat en op ongeveer 2.463 winduren/jaar. Deze berekeningen maken van windkracht een economisch rendabele bron van hernieuwbare energie.

De mogelijkheden voor windenergieproductie worden uiteengezet in de zevenjarige vooruitzichten voor stroomgeneratie (2012-2018), opgesteld door de "Oman Power and Water Procurement Company". Uit het rapport blijkt dat de vier meest geschikte locaties voor de inplanting van windturbines Masirah, Thumrait, Sur en Qayroon Hyriti zijn. Op twee van deze plekken, namelijk in Masirah en Thumrait zijn reeds pilootprojecten opgestart, elk met capaciteit van 3 MW.

OPPORTUNITeiten

- ◇ Olie- en gas exploitatietechnieken,
- ◇ Pijpleidingen, pompen, gespecialiseerde machinerie en aanverwant materiaal,
- ◇ Onderhoudsdiensten,
- ◇ Technische diensten,
- ◇ Expertise in zonne-energie,
- ◇ Expertise in windenergie,
- ◇ ...

3.3 BANKENSECTOR

Een sterke economische achtergrond, stijgende lonen en een oplopend bevolkingsaantal maken dat de Omaanse bankensector groeit. Niet enkel retail, als gevolg van een stijgende vraag naar leningen en andere diensten, maar ook corporate en investment banking zijn de laatste jaren toegenomen.

Volgens de kredietbeoordelaar Moody zal het globale bankwezen in Oman met 8% à 10% groeien in de komende 3 tot 5 jaar.

Hieronder zal eerst het institutioneel kader kort worden geschetst. Vervolgens zal worden ingegaan op de consolidatietrend. Ten slotte wordt stilgestaan bij de opkomende niche van "islamic banking".

3.3.1 INSTITUTIONEEL KADER

De Omaanse bankensector wordt gereguleerd door de CBO, die tevens verantwoordelijk is voor het monetaire beleid.

De branche is opgebouwd uit 17 traditionele commerciële banken, waarvan 7 lokale en 10 buitenlandse. De Omaanse banken zijn: Bank Muscat, National Bank of Oman, HSBC Bank Oman, Oman Arab Bank, Bank Dhofar, Bank Sohar en Al Ahli Bank. De buitenlandse financiële instellingen zijn onder andere: Bank Melli Iran, Bank of Baroda, HSBC, Standard Chartered Bank en State Bank of India. Daarnaast bestaan er twee islamitische commerciële banken, namelijk Bank Nizwa en Al Izz Islamic Bank. Ten slotte zijn er eveneens twee ontwikkelingsbanken: de Oman Housing Bank, die hypotheekleningen verschaft aan Omaanse onderdanen en de Oman Development Bank, die instaat voor de financiering van KMO's en andere kleinschalige private initiatieven.

Bank Muscat domineert de markt in termen van het balanstotaal met een aandeel van ongeveer 36%. De drie grootste banken: Bank Muscat, National Bank of Oman en HSBC Bank Oman, controleren samen circa 62% van de totale activa (in de sector).

Alle commerciële banken zijn in privébezit. De overheid heeft evenwel een minderheidsdeelname in National Bank of Oman en Bank Muscat.

Het toegelaten aandeel buitenlandse participatie in de lokale financiële instellingen is geplafonneerd op maximum 70%.

3.3.2 CONSOLIDATIE

Verscheidende analisten omschrijven de sector als “crowded”, omwille van het groot aantal banken waartussen een hevige concurrentiestrijd woedt. Als reactie op deze situatie kwam begin 2012 een consolidatiebeweging op gang, ondersteund door de Capital Market Authority (CMA), de financiële toezichthouder.

Volgens de CMA zou een kleiner aantal financiële instellingen van een grotere omvang niet enkel leiden tot schaalvoordelen, wat zowel de banken als hun klanten ten goede komt, maar zou het eveneens een mogelijkheid bieden om een langdurige en duurzame aanwezigheid van de Omaanse banken in de Golfregio uit te bouwen.

Belangrijke ontwikkelingen in deze context zijn:

- ◆ In 2012 verwierf HSBC, de grootste Europese bank, een aandeel van 51% in Oman International Bank. De nieuw gevormde entiteit, HSBC Bank Oman, werd prompt de derde belangrijkste kredietverstrekker van het land.
- ◆ Eind 2013 zijn volgens verschillende Omaanse media Bank Dhofar en Bank Sohar, respectievelijk de vierde en vijfde grootste bank in termen van werkingsmiddelen, verwikkeld in fusiegesprekken. Een samensmelting zou de oprichting betekenen van de tweede grootste kredietverstrekker in Oman.

Deze prognose is enerzijds gebaseerd op de ervaring in de andere landen van de GCC, waar islamitische activa momenteel goed zijn voor 15% tot 50% van de totale werkingsmiddelen in het systeem. Oman is het laatste lid van de GCC dat islamitisch bankieren beschikbaar maakt.

Anderzijds kan verwezen worden naar het rapport “Islamic Banking in Oman: Solid Growth Prospects Moderated by Industry Challenges” uitgebracht in augustus 2013 door Moody dat stelt *“We believe that Islamic banking operations in Oman could capture a 6 per cent to 8 per cent share of system assets within the next three to five years”*.

De twee eerste islamitische financiële instellingen, Bank Nizwa en Al Izz Islamic Bank, openden in 2013 hun deuren. Daarnaast hebben verschillende traditionele commerciële instellingen een licentie aangevraagd voor het instellen van een eigen islamitisch luik.

OPPORTUNITEITEN

- ◇ Financiële planning,
- ◇ Verzekeringen,
- ◇ Corporate banking,
- ◇ Investment banking,
- ◇ ...

3.3.3 ISLAMIC BANKING

In 2011 werd de sector op basis van een koninklijk decreet opengesteld voor Islamic banking, financiële dienstverlening in overeenstemming met de Sharia, de islamitische wetgeving. Verwacht wordt dat deze stap richting diversificatie zal bijdragen tot de bancaire groei in de komende periode.

4

RECENTE SUCCES- VERHALEN

RENT-A-PORT	50
VINÇOTTE	51
CARMEUSE	52

RENT-A-PORT

SECTOR: HAVENONTWIKKELING

Rent-A-Port, opgericht in 2006, is een Antwerps engineerings- en investeringsbedrijf dat zich specialiseert in de ontwikkeling van maritieme infrastructuur en industriële zones wereldwijd. De onderneming biedt een diverse dienstverlening aan gaande van consultancy en projectmanagement tot de co-investering in marine gerelateerde projecten en industriële zones.

Rent-A-Port wordt geleid door zijn CEO Marc Stordiau. De eigendomsstructuur ziet eruit als volgt: Ackersmans & Van Haren (45%), CFE (45%) en Management (10%).

Samen met de Haven van Antwerpen, één van de grootste hubhavens in Europa, richtte Rent-A-Port het 50:50 joint venture Consortium Antwerp Port (CAP) op. CAP trad vervolgens in een 50:50 partnerschap met de Omaanse overheid, onder de naam Port of Duqm Company (PDC). Het havenbedrijf PDC verkreeg eind 2012 een 28 jaar durende concessie voor de uitbouw (3 jaar) en de exploitatie (25 jaar) van de haven van Duqm. De ontwikkeling van deze haven wordt beschouwd als een van de belangrijkste en meest ambitieuze projecten van Oman.

Duqm ligt op 550 km van de hoofdstad Muscat. De regering wil er een portuair-industrieel complex uitbouwen met de nadruk op petrochemie. Hiervoor werd 21.000 ha afgebakend, waarvan 3.300 ha bestemd is voor een raffinaderij en een petrochemisch complex, en 116 ha voor de haven. Daarnaast wordt er eveneens een special economic zone voorzien (SEZ), die de grootste in de regio dient te worden.

Naast de uitvoer van petroleum zal de haven zich ook richten op de behandeling van containers, conventionele lading en bulkgoederen. Er wordt ruimte voorzien voor een containerterminal van 200.000 Twenty feet Equivalent Unit (TEU) die een hubfunctie kan vervullen voor de trafieken tussen de Perzische Golf, de Rode Zee, het Verre Oosten, Zuidoost-Azië en Oost- en Zuid-Afrika.

De eerste ontwikkelingsfase is achter de rug en PDC startte succesvol zijn eerste commerciële operaties in maart 2013.

www.rentaport.be

VINCOTTE

SECTOR: KEURING EN INSPECTIE

Vinçotte werd in 1872 opgericht en bestaat sinds 1989 als een fusie van Association des Industriels de Belgique (AIB) en Vinçotte. Vanuit de Belgische hoofdzetel in Vilvoorde en 16 vestigingen verspreid over heel de wereld, begeleiden 2.500 experts, 15.000 industriële bedrijven in hun dagelijks beleid rond veiligheid.

Wereldwijd levert Vinçotte meer dan 130 gespecialiseerde inspectie-, controle- en certificatiediensten, analyses en proeven voor de meest uiteenlopende toepassingen op het vlak van elektriciteit, hefwerktuigen, drukapparatuur, burgerlijke bouwkunde, arbeidsveiligheid en milieuzorg.

In 1999 werd "AIB-Vinçotte International & Partners Oman" opgericht. Het bedrijf voert vooral opdrachten uit in de industrie en de olie- & gassector, waaronder het "Government Gas Engineering QHSE Services Contract" en het "Operation Inspection Services Contract" voor "Petroleum Development Oman" (PDO), de nationale olie-maatschappij.

Vinçotte Oman omvat vandaag meer dan 200 Omaanse werknemers en expats, verspreid over het hele grondgebied. De hoofdzetel is in Muscat, met filialen in Sohar, Salalah en in de toekomst zeer waarschijnlijk ook in Duqm.

De dienstverlening in Oman omvat vooral risicoanalyses, certificatiediensten, in-situ niet-destructief onderzoek, HSE audits, "3rd party inspection opdrachten", trainingen rond veiligheid en de door PDO geaccrediteerde inspectie van kranen en hefwerktuigen.

De meerwaarde bestaat erin een unieke combinatie te kunnen bieden van hooggekwalificeerde ingenieurs en technische specialisten uit België,

in combinatie met deskundige en flexibele lokale technici en consultants.

De doelstelling is om de diepgaande expertise en operationele procedures die Vinçotte samen met haar klanten in Europa heeft opgebouwd, door te trekken naar de buitenlandse projecten en aldus eenzelfde hoog niveau van veiligheid, kwaliteit & milieuzorg wereldwijd te bereiken.

De reputatie van Vinçotte stoelt op 140 jaar kennis, expertise en betrouwbaarheid in haar vakgebied. Vinçotte garandeert te allen tijde een flexibele en objectieve dienstverlening.

www.vincotte.com

CARMEUSE

SECTOR: KALK

Carmeuse startte haar werkzaamheden meer dan 150 jaar geleden in Luik. Vandaag is het bedrijf wereldleider in de winning van kalksteen en dolomiet en het verwerken ervan tot kalk en kalkderivaten voor zowel industriële als commerciële klanten.

Kalk is van essentieel belang in talrijke fabricagemethodes en kent verschillende toepassingen: staal, bouw, landbouw- en voedingssector, papier, chemie, kunststoffen, tapijten, verf, drinkwaterzuivering, behandeling van gasvormige effluënten, ...

Carmeuse bezit een internationaal netwerk van ongeveer 90 productiesites gevestigd in Europa, Noord-Amerika, Azië en Afrika. De onderneming telt wereldwijd meer dan 4.500 werknemers en boekte in 2012 een omzet van 1,129 miljard EUR.

In 2012 besliste Carmeuse te investeren in Oman en er een nieuwe kalkfabriek te bouwen in Salalah, Dhofar. Deze keuze werd ingegeven door de aanwezigheid en beschikbaarheid van kwalitatief hoogwaardige kalksteenreserves, de competitieve energie, de aanwezigheid van de "Salalah Free Zone" die industriële ontwikkelingen bevordert en ten slotte de nabijheid van de moderne logistieke hub, "Salalah Port", ideaal gelegen voor de export naar de omringende Golfstaten en Aziatische groeilanden, zoals India.

Hiertoe werkt Carmeuse samen met lokale partners, namelijk de historische aandeelhouders van "Majan Mining". Om de levering van kalksteen aan de nieuwe fabriek te garanderen verwierf Carmeuse een belang in de mijn van "Majan Mining" en richtte ze met dezelfde lokale partners de joint-venture, Carmeuse Majan LLC SFZ, op.

De bouw van de installatie verloopt op een progressieve en gefaseerde wijze. Eens voltooid moet het project over 8 ovens (kilns) beschikken met een totale productiecapaciteit van 1.000.000 ton kalk per jaar. Volgende producten zullen worden vervaardigd: ongebluste kalk (calciumoxide), in bulk of gemalen en gebluste kalk (calciumhydroxide). De eerste fase (oven nr. 1) is bezig sinds juli 2012 en sitewerken zijn gestart in augustus 2013. De start van zowel productie als verkoop worden verwacht in het begin van het vierde kwartaal van 2014 (Q4 2014). De totale investeringskost wordt geschat op 160 miljoen EUR.

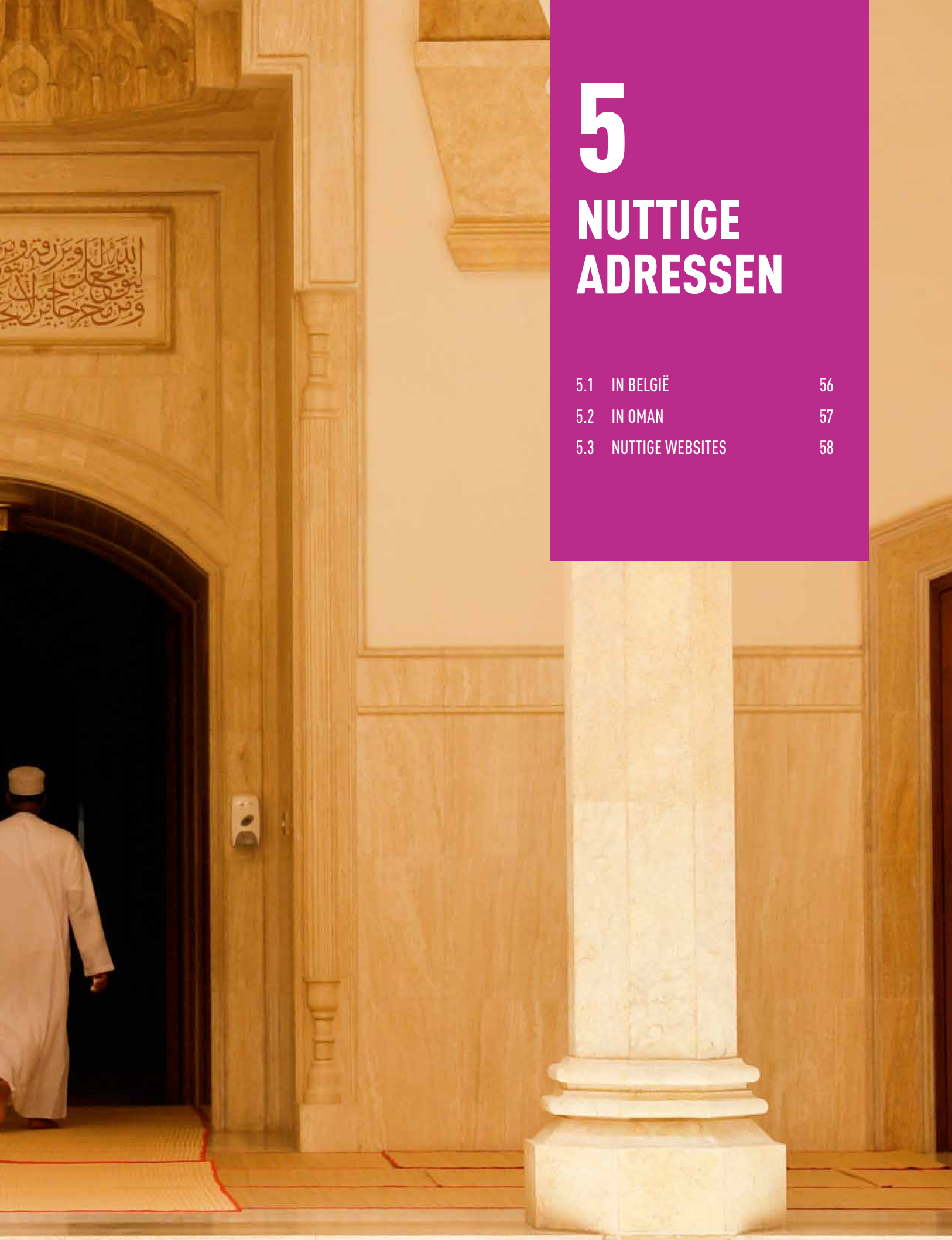
Het project zal 600 jobs creëren, waarvan 200 directe banen en 400 indirecte banen.

"Omanisatie" vormt een belangrijk onderdeel van het tewerkstellingsbeleid van Carmeuse in Oman. De omanisatiegraad zal zo hoog zijn als de arbeidsmarktcondities en de economische levensvatbaarheid van het project toelaten.

www.carmeuse.be

5

NUTTIGE ADRESSEN

5.1	IN BELGIË	56
5.2	IN OMAN	57
5.3	NUTTIGE WEBSITES	58

5.1 IN BELGIË

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE (FIT)

Koning Albert II – laan 37

1030 Brussel

☎ +32 2 504 87 11

☎ +32 2 504 88 99

info@fitagency.be

www.flandersinvestmentandtrade.be

BRUSSEL INVEST & EXPORT (BIE)

Louizalaan 500, bus 4

1050 Brussel

☎ +32 2 800 40 00

☎ +32 2 800 40 01

info@brusselinvestexport.be

www.brusselinvestexport.be

AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS (AWEX)

Sainteletteplein 2

1080 Brussel

☎ +32 2 421 82 11

☎ +32 2 421 87 87

mail@awex.be

www.awex.be

AMBASSADE VAN HET SULTANAAT VAN OMAN IN BELGIE

Ambassadeur: Mr. Najeem SULAIMAN AL-ABRI

F. D. Rooseveltlaan 236

1050 Brussel

☎ +32 2 679 70 10

☎ consulaire afdeling: +32 2 679 70 17

☎ +32 2 675 97 94

omanembassy@europe.com

ARAB-BELGIAN-LUXEMBOURG CHAMBER OF COMMERCE (ABLCC)

Voorzitter: Mr. Johan BEERLANDT

Secretaris-Generaal: Mr. Qaisar HIJAZIN

Mignot Delstanchestraat 60

1050 Brussel

☎ + 32 (0)2 344 82 04

☎ + 32 (0)2 347 57 64

info@ablcc.org

www.ablcc.org

5.2 IN OMAN

AMBASSADE VAN BELGIE IN RIYADH (AMABEL)

Eveneens bevoegd voor het Sultanaat van Oman

Ambassadeur: Mr. Marc VINCK
Diplomatic quarter Main Road 2 - Lot A2
Riyadh 11693
P.O. Box 94396
Saoedi-Arabië
☎ + 966 11 488 28 88
☎ + 966 11 488 20 33
riyadh@diplobel.fed.be
www.diplomatie.be/riyadh

ERECONSULAAT IN MUSCAT

Ere-Consul: Mr. Aflah Al RAWAHY
P.O. Box 4102 – Ruwi, Muscat, Oman
☎ + 968 24 56 20 33
☎ + 968 24 56 49 05
binsalim@omantel.net.om
Ere-Vice-Consul: Mevr. Martha J.H. DE RIDDER
P.O. Box 652 – C.P.O. Seeb Airport, code 111, Muscat, Oman
☎ + 968 24 52 13 80
☎ + 968 24 52 13 81
martha@omantel.net.com

FLANDERS INVESTMENT AND TRADE IN RIYADH

Eveneens bevoegd voor het Sultanaat van Oman
c/o Embassy of Belgium
Economisch en commercieel attaché: Mr. Kristoffel CASTELEIN
Diplomatic Area
P.O. BOX 94396
11693 Riyadh
Saoedi-Arabië
☎ +966 11 480 17 60
☎ +966 11 480 17 64
riyadh@fitagency.com

BRUSSEL INVEST & EXPORT

Brussel Invest & Export beschikt niet over een eigen economische en commerciële attaché in Oman. Brusselse ondernemingen die in Oman ondersteuning willen, kunnen zich echter wenden tot de economische en commerciële attaché van FIT, Mr. Kristoffel CASTELEIN (zie hierboven).

AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS IN ABU DHABI

Eveneens bevoegd voor het Sultanaat van Oman

Economisch en commercieel attaché:

Mr. Pierre ANNOYE
c/o Embassy of Belgium
Commercial Section for Wallonia/Brussels
Al Masaoood Tower - 6th floor
Hamdan Street
P.O. Box 3686
Abu Dhabi
☎ +971 2 634 88 08
☎ +971 2 634 08 89
awexuae@emirates.net.ae

BUREAU IN DUBAI

Belgian Trade Center
Dubai World Trade Center, floor 23
P.O. Box 9500 Dubai
UAE
☎ +971 4 332 31 23
☎ +971 4 332 32 01
awexuae@emirates.net.ae

5.3 NUTTIGE WEBSITES

Ministerie van Landbouw en Visserij
www.maf.gov.om

Ministerie van Olie en Gas
www.mog.gov.om

Ministerie van Handel en Industrie
www.mocioman.gov.om

Ministerie van Buitenlandse Zaken
www.mofa.gov.om

Ministerie van Transport en Communicatie
www.motc.gov.om

Ministerie van de Burgerlijke Dienst
www.mocs.gov.om

Ministerie van Informatie
www.omanet.om

Ministerie van Hogere Opleiding
www.mohe.gov.om

Ministerie van Huisvesting
www.housing.gov.om

Ministerie van Gezondheid
www.moh.gov.om

Ministerie van Mankracht
www.manpower.gov.om

Ministerie van Toerisme
www.omantourism.gov.om

Tenderboard
www.tenderboard.gov.om

The Public Authority for Investment Promotion
and Export Development
www.paiped.com

Centrale Bank van Oman
www.cbo-oman.org

Kamer van Handel en Industrie
www.chamberoman.com

6

BRONNEN

Flanders Investment and Trade
www.flandersinvestmentandtrade.be

Agence wallonne à l'Exportation
et aux Investissements étrangers
www.awex.be

Brussels Invest & Export
www.brusselinvestexport.be

FOD Buitenlandse Zaken
www.diplomatie.be

Credendo Group
www.credendogroup.be

Wereldhandelsorganisatie
www.wto.org

Internationaal Monetair Fonds
www.imf.org

Organisatie voor Economische
Samenwerking en Ontwikkeling
www.oecd.org

The Economist Intelligence Unit
www.eiu.com

Wereldbank
www.worldbank.org

World Economic Forum
www.weforum.org

Central Intelligence Agency
www.cia.gov

KPMG
www.kpmg.com

US Commercial Service
www.trade.gov/cs

The Guardian
www.theguardian.com/uk

Omanet
www.omanet.om

Gulf Business
www.gulfbusiness.com

The Sultanate of Oman, Information
Attaché in London
www.omaninfo.co.uk

Oxford Business Group
www.oxfordbusinessgroup.com

Oman Information Centre
www.omaninfo.com

Times of Oman
www.timesofoman.com

Gulfnews.com
www.gulfnews.com

Alwababa.com
www.albawaba.com

Food and Agricultural Organization
of the United Nations
www.fao.org

Muscatdaily.com
www.muscatdaily.com

QNB
www.qnb.com.qa

Central Bank of Oman
www.cbo-oman.org

World Finance
www.worldfinance.com

Worldfolio
www.worldfolio.co.uk

Reuters
www.reuters.com

The Public Authority for Investment
Promotion and Export development
www.paiped.com

Gulf Australia Business Council
www.gabc.com.au

Ernst & Young Global Limited
www.ey.com

Zawya
www.zawya.com

Port Services Corporation
www.pscoman.com

Arabianindustry.com
www.arabianindustry.com

Oman Airports Management Company (SAOC)
www.omanairports.co.om

UK Trade & Investment
www.ukti.gov.uk

Nederlands ministerie van Economische Zaken
www.agentschapnl.nl

US Energy Information Administration
www.eia.gov

ICIS
www.icis.com

International Journal of Research
in Engineering and technology
www.ijret.org

Forbes
www.forbes.com

Northon Rose Fulbright
www.nortonrosefulbright.com

The Prospect Group
www.theprospectgroup.com

NOTA'S

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Agentschap voor Buitenlandse Handel

Montoyerstraat 3

1000 Brussel

☎ +32 2 206 35 11

www.abh-ace.be

Flanders Investment and Trade

Koning Albert II-laan 37

1030 Brussel

☎ +32 2 504 87 11

www.flandersinvestmentandtrade.be

Brussel Invest & Export

Louizalaan 500, bus 4

1050 Brussel

☎ +32 2 800 40 00

www.bruxellesinvestexport.be

Wallonia.be

EXPORT
INVESTMENT

Agence Wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers

Saincteletteplein 2

1080 Brussel

☎ +32 2 421 82 11

www.awex.be

Hoewel alles in het werk werd gesteld om nauwkeurige en actuele informatie te geven, kunnen noch het Agentschap voor Buitenlandse Handel, noch zijn partners (Flanders Investment and Trade, Brussel Invest & Export en het Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers) verantwoordelijk worden gesteld voor fouten, weglatingen en leugenachtige verklaringen. Ze kunnen evenmin verantwoordelijk worden gesteld voor het gebruik of de interpretatie van de informatie in deze studie.

Deze studie heeft niet de bedoeling advies te verstrekken.

DATUM VAN PUBLICATIE: FEBRUARI 2014

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: MARC BOGAERTS

AUTEUR: ANNEKE LEYSEN

GRAFISCHE VORMGEVING EN UITVOERING: CIBLE COMMUNICATION (www.cible.be)

GEDRUKT OP PAPIER MET EEN FSC-LABEL

DEZE STUDIE IS OOK BESCHIKBAAR OP DE WEBSITE VAN HET AGENTSCHAP VOOR
BUITENLANDSE HANDEL: WWW.ABH-ACE.BE